

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Cursus Theologiæ Polemicæ Universæ

Pichler, Vitus

Augustæ Vindellicorum, Anno MDCCXIII.

Art. IV. De Nota Sanctitatis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39374

ARTICULUS IV.

De Nota Sanctitatis.

SUMMARIUM.

1. *Alia est Sanctitas doctrina, alia morum: de utraque est sermo.*
2. *Vera Christi Ecclesia debet esse sancta in doctrina.*
3. *Et haec sanctitas est nota vera Ecclesiae.*
4. *Apud Lutheranos non est sanctitas doctrinae.*
5. *Quod confirmatur.*
6. 7. *Nec vere promouent gloriam Dei, nec falsi quid nos ipsis imputamus.*
8. *Ecclesia autem Romana verè sancta est in doctrina.*
9. 10. *Quam frustra vitare nituntur Adversarij.*
11. *Sed & sancta in suorum membrorum vita ac moribus debet esse vera Ecclesia.*
12. *Quae sanctitas morum est nota vera Ecclesiae, imò se sola est nota etiam affirmativa vera Ecclesiae.*
13. *Non verò reperitur apud Lutheranos, ut tum à posteriori,*
14. *Tum à priori patet.*
15. *Quomodocumque se excusent.*
16. *Sanctos sibi fingere, vel ad se rapere nituntur plagiarij. At Romana Ecclesia semper habuit sanctos homines utriusque sexus.*
18. *Ut vel ipsi Adversarij fatentur.*
19. 20. *Nec obest, quòd in ea semper etiam fuerint scelerati, aut quaedam scelera in quibusdam circumstantijs tolerata.*
21. *Miraculis optimè confirmatur sanctitas tam doctrinae quam morum.*
22. *Quae triplici modo accipi possunt,*
23. *Tamen duae tantum eorum classis ad veritatem comprobendam aptae sunt.*
24. *Quomodo miraculum verum à falso discerni possit ac debeat.*
25. *Vera miracula sunt certissima signa vera Ecclesiae.*
26. *Vera Christi Ecclesia debet esse conspicua miraculis.*
27. 28. *In cassum nituntur eliminare miracula, aut eorum vim infringere Adversarij.*
29. *Etiam hodie dum fiunt, & fieri oportet miracula.*
30. *Apud Lutheranos nullum unquam repertum est verum miraculum, in confirmationem suae Ecclesiae aut dogmatum factum.*
31. 32. *Inanes eorum exceptiones.*
33. *At Romana Ecclesia plurimis miraculis per singula saecula fuit conspicua.*
34. *Non fuerunt effectus naturales,*

*figmenta, aut praestigia, ut menti-
untur heretici.*

*Romano - Catholicam confirma-
bant.*

35. *Nec solam fidem Christianam, sed*

36. *Gerardi vertigo.*

1. **S**ciendum 1. Sanctitatem, qua de hic agimus, esse duplicem, scilicet doctrinae & hominum; sanctitatem doctrinae poteris dicere etiam speculativam, hominum vero seu membrorum Ecclesiae sanctitatem practicam, vel sanctitatem morum. Quamvis meo iudicio ipsa doctrina rectius dicatur sancta tam speculativè quam practicè; speculativè sancta est, quatenus rectè docet credere, practicè sancta est, quatenus rectè docet facere. Unde

Sciendum 2. Ad sanctitatem doctrinae tria requiri. 1. Ut omnia, quae docet, sancta sint negativè, hoc est, ut nihil doceat falsum, indecens, iniquum &c. 2. Ut ejus dogmata etiam sancta sint positivè, seu talia, quae per se placent Deo, bona, decentia, & iusta sunt. 3. Ut sancta sint etiam practicè, hoc est, talia, quae ostendant, quomodo acquirenda sit vera sanctitas morum.

Sciendum 3. Quamvis sanctitas hominum seu membrorum Ecclesiae simpliciter consistat in gratia sanctificante, & omnes (saltem in infimo gradu) sancti sint, qui sunt in statu gratiae, & observant mandata Dei sub peccato

mortali obligantia; ad majorem tamen sanctitatem membrorum Ecclesiae requiritur 1. Fides actualis, & observatio mandatorum etiam sub levi peccato obligantium, ita ut haec saltem non facile & cum plena deliberatione violentur. 2. Observatio etiam Consiliorum Christi. 3. Dominium passionum, ne perturbent rationem, & dominantur voluntati. 4. Variarum virtutum & bonorum operum exercitium. Et quò amplius quis in istis profecerit, eò majorem sanctitatem (quae sublimior sanctitas vocatur etiam *Perfektio*) obtinebit.

Sciendum 4. Ad discernendam veram Christi Ecclesiam à falsis nos iterum usuros duobus Syllogismis, uno circa sanctitatem doctrinae, altero circa sanctitatem morum, vel membrorum Ecclesiae. Cùm verò miracula sint valde illustre signum utriusque sanctitatis, quam habere debet vera Christi Ecclesia tam in doctrina, quam in membris suis, adjiciemus tertium Syllogismum de miraculis, ex quibus egregie, sicut sanctitas dignoscitur, ita Ecclesiae veritas discernitur.

SYLLOGISMUS I.

Vera Christi Ecclesia debet esse sancta in doctrina.
Sed Lutherana non est sancta in doctrina.
Ergo Lutherana non est vera Christi Ecclesia.

Majo-

Major est indubitata

2. 1. Ex Scriptura S. *Lex Domini immaculata.* Pl. 18. v. 8. *Iustitiae Domini recta.* v. 9. *Sobrietatem, & prudentiam docet, & iustitiam, & virtutem.* Sap. 8. v. 7. *Domum tuam decet sanctitudo Domine in longitudo nem dierum.* Psal. 92. v. 9. *Ego Johannes vidi sanctam civitatem Jerusalem novam descendentem de caelo &c.* Apoc. 21. v. 2.

2. Ex Symbolo Apostolico & Nicæno, in quo Ecclesia dicitur *sancta.* Imò Confessio Augustana in terminis docet art. 7. quod una *sancta* Ecclesia perpetuo manura sit. Atqui absolute sancta dici non posset, nisi esset sancta in doctrina. Quis enim ex Lutheranis Ecclesiam Calvinistarum, Zwingliano- rum, Anabaptistarum simpliciter sanctam appellabit, eò quod credat in Christum, habeat Scripturam sanctam, & Baptismum &c.? Itaque requiritur, ut Ecclesia vera in omnibus suis dogmatis sit sancta, nihilque falsum, indecens, & injustum doceat, atque ut à vitijs suos cultores abducat, ad virtutes stimulet.

3. Ex ratione. Vera Ecclesia est vera Religio: vera autem Religio in omnibus suis tum dogmatis fidei, tum præceptis morum debet esse sancta, sive Deo placens; nam Religio vera nihil est aliud, quam modus colendi Deum, ab ipso Deo profectus, & quidem colendi eo modo, quo ipse vult coli. Ergo omnis ejus doctrina tam fidei quam morum, utpote a Deo profecta, & voluntati Divinae (quæ est regula omnis sanctitatis creatæ) conformis, non po-

R. P. Pichler Theol. Polemica.

test non esse sancta. Et hoc argumen- tum adeò est evidens, ut à nemine nega- ri queat.

Dicunt tamen Lutherani cum Gerat- do suo. Quamvis Ecclesia sit & esse debeat sancta in omni sua doctrina; ta- men hæc sanctitas doctrina non potest esse nota veræ Ecclesie. Probat: non potest constare, an & quanam doctrina sit sancta, nisi ex Scripturis: ergo sanctitas doctrina non est nota per se, utpote aliunde primùm probanda. Confirmant 1. Si sanctitas doctrina est nota veræ Ecclesie, tunc etiam ipsa doctrina sancta erit nota veræ Ecclesie, quia hæc duo sunt unum & idem. At- qui posterius non admittitur à Papistis, alias enim deberent admittere, quòd pura prædicatio doctrina sit nota veræ Ecclesie: de puritate autem & sanctita- te doctrina non potest constare nisi ex SS. literis. Confirmant 2. Sanctitas doctrina non potest cognosci, nisi ali- quis discutiat omnes articulos alienjus Ecclesie: hoc autem est ferè impossibi- le, præsertim indoctis: ergo sanctitas doctrina est ferè incognoscibilis: ergo non potest esse nota.

R. N. assertum. Ad probationem N. A. Quis negabit, sanctitatem doctri- nae, quæ vigeat in Lege Veteri, ante- quam ulla Scriptura S. exstaret, scilicet ante Moysen, item sanctitatem doctri- nae, quam prædicabat Christus & Apo- stoli, potuisse cognosci? Sed tunc, pri- mo saltem septennio (nam ante annum Christi 41. nec Evangelium, nec epi- stola, aut alius liber Canonicus Novi Testamenti fuit conscriptus) non exsta- bat Scriptura, complectens Christi doctrinam

K k

doctrinam & Apostolorum. Sanctitas igitur doctrinæ patere potest tum per se & adminiculo luminis naturalis, nullo errore aut inconueniens in ea videntis, tum ex eo, quod manifestè appareat apta perducere homines ad virtutis studium, ac retrahere à vitijs, tum quòd actu perducatur ad omnem honestatem, lumine naturali cognitam. Hæc igitur doctrinæ *immunitas* ab errore manifesto, & *aptitudo* ad peccatores emendandos, ac implantandas virtutes (adeoque sanctitas doctrinæ, tam positiva, quam negativa) longè est notior, quam vera Scriptura; cum veritas Scripturæ primùm dignosci queat ex veritate Ecclesiæ, veritas autem Ecclesiæ ex sanctitate doctrinæ & alijs notis. Probenim Lutherani, si viri sint, Gentilibus sanctitatem doctrinæ suæ ex Scripturis. Isti, tamdiu negabunt Scripturæ auctoritatem, donec eam ipsis probaverint ex testimonio Ecclesiæ &c. ut fatetur Gerardus de Ecclesia c. 10. n. 126. Quomodo igitur alibi dicere potest, doctrinæ sanctitatem non posse constare nisi ex Scriptura?

Unde patet ad Confirmationem 1. Nos Catholici enim, quando dicimus, Sanctitatem doctrinæ (vel doctrinam sanctam, quæ duo utique idem sunt) esse notam veræ Ecclesiæ, intelligimus talem sanctitatem, quæ consistit in immunitate ab errore manifesto & aptitudine ad emendandos peccatores &c. quæ patere possunt independentè à Scriptura S. Ad 2. Confirmationem N. M. nam si rudis (rationis tamen capax) nullum videt errorem manifestum in doctrina, quam haurit, & aliunde

novit per famam & experientiam, homines juxta hanc doctrinam viventes fieri valde sanctos, à gravioribus vitijs liberos, virtutum studiosos, item valde multos hujusmodi vitæ sanctimoniam insignes adslipulari huic doctrinæ &c. satis cognoscit sanctitatem doctrinæ, quin discutiat particulari examine omnes & singulos articulos. Unde Ecclesiam veram optimè discernere poterit à falsâ, si unius doctrinam videat immunem ab errore manifesto, atque aptam stimulare homines ad majorem Dei cultum tum externum, tum internum, ad diligens Pietatis, Castitatis, Charitatis aliarumque virtutum studium &c. actu perducentem; non item doctrinam alterius Ecclesiæ.

Minor probatur facile

1. Ex oculari inspectione articulo-
rum Ecclesiæ Lutheranae, quorum aliqui 1. evidenter sunt incredibiles & falsi. 2. Aliqui simul evidenter Deo injuriosi & indecentes. 3. Aliqui evidenter sceleribus faventes & virtutibus inimici. Adeoque Sanctitate tam negativa quam positiva, speculativa & practica destituti. Hos autem articulos, quos habent Lutherani Auctores & libri magni nominis (quod paratus sum postulanti ostendere) nunc recensabo.

Evidenter incredibiles & falsi sunt 1. hominem carere libero arbitrio ad faciendum bonum & omittendum malum. 2. Non posse observare mandata Dei. 3. Peccare per omnem concupiscentiam motum mortaliter, etiam si is involuntarius sit & indeliberatus, in infantia, in amentia, in somno contingens, ut

expresse docet Lomerus in seiner fortgesetzten Abfertigung. 4. Etiam iustum in omni opere bono peccare, & quidem mortaliter, cum iuxta ipsos omne peccatum ex natura sua sit mortale, & dignum supplicio aeterno. 5. Lutheranos esse certissimos certitudine fidei de sua salute &c.

Evidenter injuriosi Deo ac indecentes sunt 1. Deum precipere & exigere ab hominibus observationem suorum mandatorum, & impletionem legis, nec tamen ipsi dare vires ad id necessarias; quod est facere Deum insipientem & stultum. 2. Deum punire eos aeternum, qui violant sua mandata, cum tamen observare non potuerint; quod est Deum facere tyrannum, injustum. 3. Deum precipere, ut homines peccent mortaliter; cum precipiat aliqua opera sub gravi obligatione, quae tamen praestari non possunt ab hominibus; imò facere, ut omnia opera, quia nunquam fieri possunt, quin aliquid imperfecti, consequenter mortaliter peccaminosi admixtum habeant, sint mortaliter peccaminosa: quod est Deum facere peccatorem, & auctorem peccati. 4. Deum gravissime peccantes, modò credant se esse justos & non puniendos, sed salvandos, non punire; quod est Deum facere factorem scelerum & sceleratorum. 5. Deum reputare justos, qui tamen re ipsa peccatores sunt, scilicet peccatis originali & actualibus (rectis tamen) gravissimis inquinati; quod est Deum facere inepte indulgentem affectui. 6. Deum aliquos salvare & aeternum premiari propter fidem, alios

R. P. Fichler Theol. Polemica.

autem aeternum punire igne infernali propter carentiam fidei; cum tamen nec illis fides, nec illis carentia fidei fuerit libera, cum solus Deus operetur fidem, & alios actus spirituales in hominibus, ad salutem necessarios, homines autem careant potestate & libero arbitrio ad eos eliciendos vel omittendos; quod est facere Deum injustum personarum acceptorem. 7. Christum etiam quoad naturam Divinam fuisse Mediatorem inter Deum & hominem; quod est facere Christum minorem Patre, licet Deus sit, vel omnino negare, ipsum esse Deum &c. Taceo blasphemias propositiones Lutheri, dicentis, *diabolum esse Deum nostrum juxta Scripturam*. Tom. 2. Witt. Germ. 1548. pag. 266. Et: *Christus Jesus ist / lieber Teufel / auch dein Teuffel worden*. Tom. 1. Witt. p. 87. b. in c. 2. ep. ad Gal. anno 1538. explicatum. Christus fuit *maximus peccator. Maximus latro, homicida, adulter, fur, sacrilegus, blasphemus*. Colloq. Mens. 1. 101. item 10. 1. Witt. fol. 86. 152. 153. in Epist. ad Gal.

Evidenter faventes sceleribus, & inimici virtutibus sunt 1. hominem justificari & salvari per solam fidem; quod angustam caeli portam nimis dilatat. 2. Bona opera non esse necessaria ad justificationem, & salutem, imò obesse; quod extinguit studium virtutis & bonorum operum. 3. Summam mandatorum Dei esse agere penitentiam & credere in Evangelium; agere autem penitentiam nihil esse aliud, quam se emendare; quod est probare peccata

Kk 2

præ-

præterita, vel saltem non improbare. 4. Præter fidem requiri quidem opera bona, sed solum ut effectum & testimonium fidei coram hominibus, non verò coram Deo, ubi nihil valet, nisi fides; quod est facere hypocritas humanis oculis servientes. 5. Non-renatos nullum posse elicere actum fidei, charitatis Dei &c. internum, non-renatis autem æquiparari eos, qui per peccatum violant sædus Baptismale, ut docet Gerard. de Eccl. n. 252. adeoque Lutheranos, cum peccent fere singulis momentis juxta sua ipsorum principia, non posse credere, Deum diligere &c. quod facit homines desides in exercitio harum virtutum, & nec meriti nec demeriti capaces, utpote non liberos. 6. Præcepta Divina non posse observari; quod facit audacter transgredi præcepta, cum nulla sollicitudine servari possint. 7. Confessionem distinctam peccatorum non esse faciendam homini; quod est frantum optimum adversus vitia tollere. 8. Vota castitatis, obedientiæ &c. non debere observari; quod est facere sacrilegos. 9. Hominem per omnia sua opera, etiam optima, nihil mereri apud Deum, non heri Deo gratiorem, nec plus præmij habiturum &c. quod est Deo minnere gloriam, & tollere eorum virtutis. 10. Jejunia, peregrinationes, afflictiones corporis voluntarias nihil prodesse coram Deo; quod est fovete carnem & augere tentationes. 11. Sanctos religiosè coli & invocari non posse; quod est debito honore privare Sanctos in cælo, homines verò in terra existentes illorum patrocinio, & sequutura inde

ingenti utilitate. 12. Pro Defunctis non esse orandum; quod est communionem Sanctorum, & charitatem erga miseros tollere. 13. Omnibus rei uxoria dandam esse operam, & Matrimonium esse præceptum; quod est consilium & exemplum Christi spernere, ac Sanctorum. 14. Nullum esse peccatum, per quod homo excedere possit æterna felicitate, præter infidelitatem; quod est latam viam aperire omnibus sceleribus.

2. Probatum ex eo, quod doctrina Ecclesiæ Lutherana non sit sancta, quia per illicita adminicula introduci & conservari debuit, scilicet 1. per falsationes SS. litterarum, uti sapius fecit Lutherus, v.g. dum ista verba Rom. 3. v. 20. *per legem cognitio peccati*, ita vertit: *Durch das Gesetz kombt nur Erkantnis der Sünden*. Quasi verò lex tantum ideo esset data, ut cognoscatur peccatum, & non potius ut observetur. 2. Per fraudes, quibus Catholicos infamant, quasi adorarent ligna & saxa non aliter, ac Ethnicis sua Idola, quasi Sanctos & B. V. adorarent ut Deos, quasi merita Christi nihil, sua autem maximè curarent &c. 3. Per alia mendacia innumera, quibus vel aliqua dogmata affingunt Catholicis, vel pessime interpretantur, vel vitis egregijs varia crimina v. g. proditioes principum, cedes regum, varia turpitudinum genera impiissime impingunt &c. illos præsertim, qui eorum conatibus maxime obsistunt, per libellos famosos, per publicas conciones &c. ubique infamare, & contemptibiles reddere satagunt &c. confictis nescio

scio quibus criminibus. Idque semper fecerunt, & adhuc faciunt.

6. Ob. 1. Illa doctrina verè est Sancta, quæ solius Dei & Christi Mediatoris gloriam maximè promovet, humanum econtra fastum & arrogantiam deprimat: sed utrumque facit doctrina Ecclesiæ Lutherana: ergo. Min. prob. docet, solum Deum esse adorandum & invocandum, non Sanctos, & creaturas: item docet, omnem fiduciam esse collocandam in Christi meritis, nullam in hominibus, aut in meritis proprijs &c. ergo. R. D. M. quæ maximè promovet gloriam Dei &c. verè, & in omnibus. C. M. Quæ solum fide id facit, nec in omnibus dogmatis. N. M. Quam Deo injuriosa, omnique honestati inimica dogmata alia reperiantur in Lutherano, paulò ante vidimus. Adde, quòd nec allata verè promoveant gloriam Dei & Christi, sed tantum fide. Magis enim ipsa gloriosum est Deo, hominumque fastum deprimat, si illi non soli audeant comparere coram tanta Majestate sine Patronis, qui tanquam familiares & dilecti amici tanti Regis invocantur tanquam intercessores: utique enim magis gloriosum est Principi supremo, si habeat supplices non tantum gregarios & plebem, sed etiam magnates & principes, qui & ipsi omnem suam dignitatem se ei fatentur debere. Rursus meritis Christi nihil derogatur, sed potius augetur gloria Christi, si dicatur, eum non solum meruisse nobis primam gratiam & gloriam æternam, sed etiam ipsos, qui semel ab eo in gratiam sunt recepti, ac libertate præditi, vitæ impetrasse per sua merita. merendi augmen-

tum gratiæ & gloriæ æternæ: sicut Omnipotentiam Dei non deprimat, sed extollit, qui dicit, eam non agere omnia per se solam, sed etiam rebus creatis contulisse vim agendi. Neque propterea per se datur ansa superbiendi creaturis, cum agnoscant & fateri cogantur, se sibi solis relictas nihil omnino posse, posse tamen & debere quemlibet cum Apostolo dicere: *Omnia possum in eo, qui me confortat.* Phil. 4. Item: *Non ego, sed gratia Dei mecum.* 1. Cor. 15.

7. Ob. 2. Multa impinguntur Lutheranis à Catholicis, quæ ipsi non docent. Sic 1. non docent absolute, mandata Dei non posse observari, sed tantum, non posse perfecte in hac vita impleri. 2. Opera bona requiri tanquam signa & effectum fidei, licet non requirantur ut dispositio ad justificationem, & ut merita. 3. Etiam Lutherani hortantur ad observationem mandatorum Dei, & ad exercitium bonorum operum. R. 1. me paratum esse omnia, quæ retuli, ostendere vel in libris Lutheri, vel in libris Lutheranorum Symbolicis, imò pleraque etiam in lucubrationibus Lomeri, qui hic & nunc scripsit. Audiamus unum vel alterum apophtegma Lutheri. In argumento in epist. ad Gal. editionis primæ sic pronuntiat: *Summa ars & sapientia Christiana est nescire legem, ignorare opera & totam iustitiam activam.* Ad c. 2. epist. ad Gal. *Quando sic docetur: fides iustificat quidem, sed simul servare oportet mandata Dei, quia scriptum est: si vis ad vitam ingredi, serva mandata; ibi statim Christus negatus est &c.*

In assert. art. art. 31. *Fusus in omni opere bono peccat.* De Captiv. Babyl. c. de Baptismo. *Nulla peccata hominem baptizatum damnare possunt, nisi sola incredulitas.* Alibi: *Nihil ad nos Christianos praecepta Decalogi pertinent.* Quod idem reperi in Colloquio Altenburgensi. R. 2. Quamvis defacto non ita docerent omnes, aut etiam non ita doceant ubique, tamen causam suam non faciunt meliorem, quia inde intelligitur manifesta discordia in rebus fidei, dum moderni contradicunt antiquis, hic existentes alibi degentibus.

8. R. 3. ad singula. Ad 1. sufficit, modo fateantur, Deum exigere sub peccato mortali tam perfectam observationem mandatorum, quam perfecta in hac vita possibilis non est; ex hoc enim jam sequitur, Deum imprudenter praecipere, injuste minitari transgredientibus infernum &c. Ad 2. Imprimis aliter docuit Lutherus, & Rigidi Lutherani: deinde quaro: vel sine bonis operibus possunt homines justificari & salvari, vel non? Sive deinde dicas, ea requiri per modum causae & dispositionis, sive per modum effectus & signi. Si non possunt: ergo opera bona sunt necessaria ad salutem, falsumque est, fidem solam sufficere, quod semper jactant: si possunt salvari sine bonis operibus, nemo curabit multum bona opera, & sic sequentur illa absurda, supra. n. 4. intinua. Ad 3. Quid juvat exhortari ad observationem mandatorum Dei, si observari non possunt? ad exercitium bonorum operum, si ista sint pec-

caminola, ad salutem non necessaria?

Dices. Juste potest Deus exigere ab homine, quod sibi debetur, si homo propria culpa id sibi impossibile reddidit: sed homo per peccatum originale propria culpa sibi reddidit impossibilem observationem mandatorum Dei: ergo juste eam Deus ab illo exigit, tanquam sibi debitam. 2. Non possumus Deum diligere, uti diligendus est: neque evitare motus concupiscentiae: ergo primum & ultima duo mandata Decalogi non possumus observare. R. ad 1. N. Ma. N. Mi. & Conf. Quis enim juste & prudenter exigeret à servo suo pedibus destituto, ut ambulet; licet servus pedes suos propria culpa amississet v. g. rixando? Dein per peccatum originale difficilius quidem nobis facta est observatio mandatorum Dei, non tamen impossibilis, adjuvante Dei auxilio, semper parato. Ad 2. Non praecipitur nobis summa intentio in amando Deo, quae utique impossibilis est etiam Sanctis in caelo: sed tantum praecipitur amor appreciativè summus, ita ut Deum praeramus omnibus rebus creatis, existentibus & possibilibus, quae possunt nos separare à Deo; quod facere possumus. Motus concupiscentiae non sunt peccata, quamdiu non accesserit consensus voluntatis, quem semper habemus in nostra potestate, & cohibere valeamus.

An Ecclesia Romana sit sancta in doctrina?

8. R. quòd sic. Probatnr 1. Quia nihil docuit unquam recte rationi contrarium, & falsum; nihil Deo indignum, & indècens; nihil iniquum. Nihil enim tale à lyncæis Adversarijs inquam deprehendi & ostendi potuit: ergo est sancta in doctrina negativè. 2. Quia Ecclesia Romana non tantum prohibet omnia, quæ sunt contra mandata Dei, contra dilectionem proximi, & contra lumen rationis, sed etiam insuper hortatur suos, & urget tum per consilia, tum per præcepta, ad omnis generis opera pia, sancta, Dei honorem ac hominum salutem promoventia: qualia sunt orationes frequentes, publicæ & private, sacrificia tum celebranda tum audienda, Sacramentorum decens usus, castigationes corporis variae; præsertim jejunia, opera misericordiae tum corporalia, tum spiritualia, elemosynæ &c. ergo ejus doctrina est etiam sancta in doctrina positivè & practicè. 3. Quia hortatur suos, ut etiam sequantur consilia Christi, ut scilicet per observationem accuratam voluntariae paupertatis, perpetuæ castitatis, & obedientiæ perfectæ ad apicem sanctitatis & perfectionis Evangelicæ perveniant: ad quas virtutes inviolabiliter observandas multa millia imò multi milliones voto nuncupato se jam obstrinxerunt, relictis sæpe ingentibus divitijs, summis mundi dignitatibus, & quandoque etiam sceptris & coronis, integris principatibus & provincijs &c. ergo est sancta eminenter.

Ob. 1. Ecclesia Romana vilipendit Scripturam S. cique æquiparat verba Pontificis, Traditiones humanas &c.

ergo in sua doctrina non est sancta. 2. Doctores Catholici docent valde laxas sententias contra bonos mores v. g. fornicationem simplicem non esse peccatum: ergo. R. ad 1. Falsum est, quòd Ecclesia Romana vilipendat Scripturam S. sed id asserit, quòd Traditiones Divinæ & Apostolicæ habeant eandem prorsus auctoritatem, quam habent Scripturæ Divinæ & Apostolicæ, quatenus nempe Deus nobis loquitur non minus per Traditiones istas ab Ecclesia propositas, quàm per Scripturas nobis ab Ecclesia propositas & declaratas. Neque interest, an Verbum Dei sit scriptum, vel traditum, modò constet, quòd sit Verbum Dei. Imò per Traditionem & auctoritatem Ecclesiæ debet nobis constare, an & quamnam Scriptura sit Divina & Apostolica. Unde negatur suppositum, quòd Verbum Pontificis ex Cathedra pronuntians, aut Traditiones sint verbum hominum, nisi instrumentaliter tantum, sicut est ipsa etiam Scriptura: principaliter verò & originaliter sunt Verbum Dei, nobis loquentis per os Ecclesiæ. Ad 1. Licet aliqui privati Doctores subinde tradiderint nimis laxas sententias, tamen illas non approbat Ecclesia: imò ejusmodi propositiones solent gravissimè prohiberi à summis Pontificibus, uti factum est ab Alexandro VII. Innoc. XI. XII. &c. post cujusmodi prohibitionem nulli Catholicorum licet proponere illas docere, aut in praxim deducere. Deinde quòd ullus Catholicorum doceat, fornicationem non esse peccatum, haud credo; cum clarè repugnet Juri Naturali, & Divino; nam Paulus ex-
pressè

presè excludit à Regno Dei fornicarios.
1. Cor. 6. v. 9.

10. Ob. 2. In Jure Pontificio reperiuntur quaedam planè flagitiosa, ac inter alia in Decreto Gratiani c. 2. causa 12. q. 1. dicitur, *amicorum omnia debere esse communia, etiam uxores.* Et c. 4. Dist. 44. ex Conc. Tolet. docetur, *eum, qui non habet uxorem posse habere concubinam.* Ergo doctrina Ecclesie Romana non est sancta. R. ad 1. Assumentum illud de *communione uxorum* est suppositivum, nec reperitur in manu-scripto authentico Clementis

Romani, ex cuius epist. citatur textus. Gratianus saepe ex viciosis exemplaribus malè descripsit, & eatenus tantum auctoritatem habet, quatenus cum originibus concordat. Ad 2. Ibi nomine *concubine* intelligitur vera uxor, sed minùs solenniter ducta, scilicet sine tabulis dotalibus, & sine alijs Juris tum Civilis tum Canonici solennitatibus & privilegijs juxta veterem morem, præsertim Antiquæ Legis. Videtur fuisse conjugium hoc simile illi, quod hodie vocatur Matrimonium Conscientiæ.

SYLLOGISMUS II.

Vera Christi Ecclesia debet esse sancta in suorum membrorum vita & moribus.

Sed Lutherana non est sancta in suorum membrorum vita & moribus.

Ergo Lutherana non est vera Christi Ecclesia.

Major probatur

11. 1. Ex Scriptura. *Dedit semetipsum pro nobis, ut nos redimeret ab omni iniquitate, & mundaret sibi populum acceptabilem, sectatorem honorum operum.* Tit. 2. v. 14. *Christus dilexit Ecclesiam, & seipsum tradidit pro ea, ut illam sanctificaret &c. ut sit sancta & immaculata.* Eph. 5. v. 26. 27. *Omnis arbor bonos fructus facit. A fructibus eorum cognoscetis eos.* Mat. 7. v. 16. *Vos autem genus electum, Regale Sacerdotium, gens Sancta.* 1. Petri 2.

v. 9. Idem insinuant illæ parabola, in quibus Ecclesia comparatur saganæ pisces bonos & malos congreganti, & area triticum & paleas (hoc est, homines sanctos, & peccatores) asservanti. Ergo in Ecclesia Christi semper debent esse homines sancti, saltem aliqui.

2. Ex efficacia doctrinæ. Non enim doctrina sancta, quam habere debet Ecclesia Christi, potest esse sine fructu; id enim intendit Christus per suam doctrinam, per consilia Evangelica, per suas adhortationes ad sui sequelam, ad sectandam perfectionem, sanctitatem vitæ, charismata meliora &c. ut sal-

saltem aliqui, exemplum Christi proximius imitantes, excellentiorem sanctitatem adipiscerentur; spectatque ad providentiam Christi, ut semen suae doctrinae afferat fructum, trigesimum, sexagesimum, vel etiam centesimum. *Verbum meum, quod egredietur de ore meo, non revertetur ad me vacuum.* dicit Deus Isa. 54.

3. Ex confessione propria Lutheranorum, juxta quos Ecclesia ex essentia sua est congregatio *Sanctorum*, ita ut peccatores non sint membra illius vera, sed solum admixti in externa societate. Ceterum pro certo supponendum hic est, quod vera sanctitas & perfectio Evangelica non consistat in sola fide, sed in hac, & simul in actibus aliarum virtutum, praesertim charitatis erga Deum, & proximum; qui enim non diligit, manet in morte, 1. Jo. 3. Et si quis fidem omnem haberet, ita ut montes transferreret, charitatem autem non haberet, nihil ipsi prodesset. 1. Cor. 13. Praeterea insignem sanctitatem, in diligenti imitatione Christi consistentem, nunquam obrinet, qui solum observat praecipua, nisi etiam sequatur consilia Christi, actus virtutum arduos exerceat, se ipsum fortiter vincat, passionem animi domet, pura in omnibus ducatur intentione &c. Haec enim omnia Christus in suo Evangelio vel praecipit vel suavit: utique autem non frustra praecipit, nec frustra suavit; ita ut non semper habeat aliquos saltem, apud quos fructificent ejusmodi mandata & consilia.

4. A posteriori, cum experientia
R. P. Pichler Theol. Polemica.

constet, & ex factis hystorijis, in vera Ecclesia utriusque Testamenti existisse viros eximia, imò & prodigiosa sanctitatis, uti erant Patriarchae in Lege Naturae; Prophetae ac alij in Lege Scriptae; Apostoli, Episcopi, Patres, Doctores, Martyres, Virgines, Ordinum sacrorum Fundatores &c. in Lege Gratiae: ergo signum est, quod Providentia Divina in vera Religione semper florere velit sanctitatem in vita ac moribus proflus conspicuam, & coram mundo illustrem, ut inde glorificetur & magis colatur Deus, juxta illud: *Sic luceat lux vestra coram hominibus, ut videant opera vestra bona, & glorificent Patrem vestrum, qui in caelis est.* Mat. 5. v. 16.

Notandum hic est, sanctitatem in vita & moribus fidelium, juxta doctrinam suae Religionis viventium, etiam se sola esse notam verae Ecclesiae, non modò negativam, sed etiam affirmativam, si de illa sufficienter constet, uti constare potest attentis diligenter circumstantijs, praesertim si accedat communis persuasio hominum, vel etiam miracula, vaticinia &c.

Dices. Sanctitas est interna & invisibilis: ergo non potest esse nota Ecclesiae verae. R. Licet vera sanctitas consistat praecipuè in actibus voluntatis internis, ea tamen sufficienter dignoscitur per opera pia & sancta, tanquam bona radix ex bonis fructibus, vel sicut anima hominis fit sensibilis ac exterior cognoscitur per discursus & operationes rationales. Per operationes igitur externas virtutum, sine quibus nec

LI

darur

datur sanctitas interna, sit ista sufficienter sensibilis, adeoque interna per sanctitatem externam.

Urgebis. Opera externa sunt communia hominibus bonis & malis, & saepe nos decipiunt, suntque non raro re ipsa hypocrisis, qui nobis videntur sancti: ergo sanctitas vitae & morum non potest esse nota verae Ecclesiae. R. T. A. nam diu non potest simulari sanctitas coram attentis & curiosis observatoribus. N. C. vel D. C. ergo sanctitas vitae singulorum hominum in particulari & seorsim non est nota verae Ecclesiae. T. C. Sanctitas vitae omnium, qui in aliquo certu habentur pro sanctis. N. C. Licet forte in quolibet particulari homine possimus falli circa ejus sanctitatem veram, non tamen possimus falli circa sanctitatem totius collectionis; Deus enim non potest permittere, ut non aliqui saltem (licet nobis determinate & in individuo non cogniti) sint veri sancti ex fidelibus; qui enim alias Ecclesia possit dici *Sancta*, uti tamen dicitur in Symbolo Apostolico, si nulla ejus membra essent vere sancta? Vera igitur fides, licet in singulis possit dari absolute sine sanctitate, non potest tamen dari in omnibus simul sumptis sine sanctitate tam interna quam externa.

Minor constat

1. A posteriori: cum nullus unquam fuerit habitus pro sancto ab Orbe Christiano, qui Lutheranismum professus est, non minus, ac nullus pro sancto est habitus, qui Arianam, Pelagianam,

Anabaptisticam, vel aliam haeresim secutus est. Neque ullus fecit miraculum vel unicum, cum tamen Deus semper solitus sit sanctos & dilectos servos suos multis magnisque prodigijs facere conspicuos coram Mundo in contestationem sanctitatis eorum. Unde apud Germanos natum est verus illud proverbium: *Man glaubt an keinen Heiligen / er thue dann Wunder, Zeichen.* Ostendant Lutherani & nominent nobis vel unicum suae sectae addictum, qui fecerit miraculum verum, qui ab Orbe Christiano fuerit habitus pro Sancto &c.

Confirmatur 1. Si aliquis fuisset insigniter & vere sanctus apud Lutheranos, tunc utique fuisset Martinus Lutherus eorum protopater & Reformator: sed iste certe non fuit; is enim, cum reformare aggressus est Ecclesiam, ac inducere Lutheranismum, fuit homo votifragus, Deo & superioribus suis rebellis, perfidus Apostata, sacrilegas nuptias post emillum castitatis perpetuae votum contrahens cum Moniali pariter jam Deo devota, atque in hoc sacrilego connubio permansit usque ad finem vitae. Item fuit homo blasphemus in Deum & Sanctos, superbus & arrogans, ebriosus belluo, obscenus & trivialis scurra, maledicentissimus in quosvis sibi adversantes, etiam Principes tam Ecclesiasticos quam Politicos, familiaris diaboli discipulus, audax Bibliorum & Symboli Apostolici corruptor &c. Vide *meum Examen Polemicum August. Conf. art. 2.* Major inde suadet, quia utique decet, ut primus, qui reformat, sit insigniter sanctus, ceteri enim hunc sequuntur. Si

Si igitur Reformator non est sanctus, nec ceteri esse possunt.

Confirmatur 2. ex propria confessione Adversariorum, qui non tantum nullum insigniter sanctum ex nova doctrina enatum referunt, sed potius de suorum perverſitate multum conqueruntur. Lutherus in Poſtilla Domest. Dom. 1. Adv. Videmus (ait) quod hoc tempore (Reformationis Lutheranae) homines sint multo peiores, crudeliores, tenaciores, libidinosiores, quam antea unquam in Papatu fuerunt. In Praef. ad Poſtillam Eccles. Noſtrorum plerosque septiceps ille diabolus invaſit, & deteriores effecit, quam in Papatu fuerunt. Andreas Musculus celeberrimus Praeco Dom. 1. Adv. Cum nobis Lutheranis hoc tempore ita agitur, ut, si quis videre velit ingentem turbam nebulonum, hominum turbulentorum, fallacium, impostorum, ſenorum, civitatem aliquam adeat, in qua Evangelium pure (id est, Lutheranice) predicatur, caſervatim sales ibi reperiet &c. apud quos homines omnis virtus & honestas penitus extincta est &c. omnia diabolo ſrena laxa &c. Similem confessionem publicam de ſuis Lutheranis faciunt Melancthon ad c. 6. Mat. Jo. Brentius ad c. 3. Mat. Jacobus Andreæ conc. 4. ad c. 21. Luca, Wigandus & alij apud Coccium to. 2. l. 8. art. 12. Jam sic argumentor. Si tanta perverſitas Lutheranorum exiſtitit ſtatim primis Reformationis temporibus, ubi communiter ſolet eſſe major fervor & pietas, quid poſterioribus annis evenerit? Unde non mirum, quod inter Calviniſtas, dum genio indulgere volebant, dicatur

R. P. Pichler Theol. Polemic.

invaluisse hoc proverbium: *Hodie Lutheranice vivamus.* Nec ægè ferre poſſunt, quod de ipſis ſcripſit P. Vitus Ebermann in ſuis Trophæis troph. 1. c. 8: ipſe, ait, qui per 23. annos cum Lutheranis vixi, tantum non jurare auſim, me neminem unum, qui cum iis perſe veraverit, viſſe, de quo probabiliter judicare potuerim, eum eſſe Spiritualem, Spiritu DEI agi, quærere, que *ÆSU Christi*, non autem, que ſua ſunt. Ejuſmodi homo in catu Lutheranorum eſt rara avis, alioque ſimillima corvo.

2. A priori; talia enim principia habent Lutheranæ, ut nullus poſſit eſſe sanctus. Nam ad ſanctitatem 1. requiritur obſervatio mandatorum Dei, in qua conſiſtit dilectio Dei, ad ſalutem neceſſaria: *Qui habet mandata mea, & ſervat ea, ille eſt, qui diligit me.* Jo. 14. v. 21. *Si vis ad vitam ingredi, ſerva mandata.* Mat. 19. v. 17. Sed Lutheranis eſt impoſſibile obſervare mandata Dei. 2. Immunitas à peccatis, ſaltem mortalibus; *Odio enim ſunt Deo impius & impietas ejus.* Sap. 14. v. 9. Sed Lutheranæ in omnibus operibus peccant, etiam bonis, cum ſemper agant contra Legem Dei, ad tam perfectum ſervitium ipſos obligantem, quam perfectum eis eſt impoſſibile; & quidem peccant mortaliter, cum nullum peccatum ex natura ſua veniale admittant. Adde, quod in ipſis uſque ad mortem perduret peccatum originale, omnesque motus concupiſcentiæ, etiam involuntarij, ſint peccatiſſimi mortaliter. 3. Requiritur exercitium bonorum operum, & variarum virtutum, præſer-

L 2

tim

tim Charitatis, sine quibus fides est mortua, nihilque prodest, ut fatentur: Sed apud Lutheranos nulla dantur bona opera coram Deo, imò omnia opera sunt peccaminosa, atque eo ipso ingrata Deo, nulla spiritualia, aut in potestate hominis constituta. 4. Macerationes & castigationes corporis voluntariè suscepta. v. g. Jejunia, flagella, humi- cubationes, sibi subtrahere voluptates etiam licitas, refranare cupiditates & passiones animi &c. uti semper fecisse Sanctos constat, & Paulus ipse docuit: *Qui autem sunt Christi, carnem suam crucifixerunt cum vitijs & concupiscentijs.* Gal. 5. v. 24. *Castigo corpus meum, & in servitutem redigo.* 1. Cor. 9. *Mortificate corpora vestra,* Coloss. 3. v. 5. Sed Lutherani opera penitentiae, castigationes, & mortificationes corporis cane pejùs & angue oderunt, imò rident in Catholicis. 5. Sequi consilia Christi; nam sanctitas vera consistit præcipuè in eo, ut faciamus secundum voluntatem, beneplacitum, & cor Dei: voluntas autem Dei bona, beneplacens, & perfecta utique sunt mandata ejus & consilia: consequenter verè & insigniter sanctus est, qui cum gratia Divina non tantum observat mandata, sed etiam consilia Christi; is enim adipiscitur sanctitatem perfectam, seu Evangelicam perfectionem juxta illud: *Si vis perfectus esse, vade, vende, quae habes, & da pauperibus; & veni, & sequere me.* Mat. 19. v. 21. *Omnis, qui reliquerit domum, vel Fratres, aut Sorores, aut Patrem, aut Matrem, aut Uxorem, aut Filios, aut agros propter nomen meum, centuplum acci-*

piet, & vitam aeternam possidebit. v. 29. Sed Lutherani non tantum non sequuntur hæc & similia Christi consilia, sed etiam contemnunt ac rident in Catholicis, præsertim Religiosis. Ostendant nobis vel unicum, qui per totum tempus, quo viger Lutheranismus, amore perfectionis Christianæ & Evangelicæ domum, agros, parentes, uxorem, liberos reliquerit, qui spreta ampla hæreditate, stemmatis nobilitate &c. spes & res tantas præcisè ideo deseruerit, ut Christum arctius imitaretur pauperem pauper &c. ac ad perfectionem Evangelicam eluctaretur, quantas res & spes quot annis, & non ita pridem hic Augustæ, reliquerunt, & relinquunt Catholici utriusque sexûs in summo etiam flore ætatis, valetudinis &c. Ergo apud Lutheranos nec sunt, nec esse possunt veri & eximie sancti homines.

Ob. 1. Quamvis opera bona, si spectentur secundum rigorem Legis & Justitiæ Divinæ, ea exigentis, semper sint aliquo modo peccaminosa, tamen propter Christum ex Misericordia Dei acceptantur, & verè credentibus non imputantur ut peccaminosa. 2. Licet bona opera aliquid imperfecti & peccaminosi in se habeant, tamen non sunt peccata, nisi in ijs ponatur fiducia, quasi possemus per ea aliquid mereri. 3. Quamvis Lutherani propter permanentiam peccati originalis, & propter peccata actualia sint peccatores & immundi, tamen propter fidem in Christum non imputantur ista peccata renatis.

R. ad 1. Quod peccaminosum est & contra legem Dei, non potest accepta-

ri à Misericordia Dei ut bonum, *Deo enim odio sunt impius & impietas ejus;* vel igitur Misericordia Dei debet facere, ut opera bona non sint peccaminosa, non ponendo legem, cui adferentur, vel debet odille, non acceptare, sed imputare in peccatum. 2. Implicare videtur in terminis *opus bonum peccaminosum.* 3. Lutherani nunquam possunt ponere conditionem necessario requisitam ad hoc, ut opus peccaminosum, vel peccatum aliquod ipsis non imputetur; hæc enim conditio est *verè credere*: verè credere est mandatum Dei, quod à Lutheranis non potest perfecte impleri, consequenter peccant etiam credendo; quomodo ergo per & propter fidem, tanquam per actum peccaminosum, potest ipsis imputari iustitia Christi, & non imputari peccatum? 4. Fides vera in Christum non est, nihique valet juxta modernos Lutheranos sine dilectione Dei. *Pomer in seiner Saur-Brunnen* Cur p. 395. nunquam autem possunt diligere Deum tantum, quantum juxta ipsos præcipitur in primo præcepto Decalogi sub pena inferni: ergo. 5. Præter fidem & dilectionem requiritur etiam pœnitentia, seu dolor de peccato commisso. *Saur-Brunnen* Cur p. 270. sed juxta principia Lutheranorum nemo potest ita dolere, ut non magis teneatur dolere sub peccato: ergo quivis dolendo, & volendo delere peccatum peccat. Qualis hæc sanctitas? 6. Peccatores, sedus baptisimi violantes, quod ferè semper fit apud ipsos, æquiparantur non-renatis; non-renati non possunt

verè credere: ergo. 7. Actus inter-nus fidei & alij actus spirituales non sunt liberi Lutheranis: ergo non est in eorum potestate ponere conditionem, sine qua non fiunt justii. 8. Denique per se absurdum est, Deum videre peccatum in homine, illud tamen non imputare; quomodo enim Dei mundissimis oculis placere possunt tanquam dilecti amici, qui sunt peccato maculati, tanquam leprâ infecti, tanquam caractere diaboli insigniti &c.? *Le-prosus non fit mundus per hoc, quòd pulchro pallio ejus tegantur sordes, etsi tu velis ipsum reputare pro mundo; sic neque peccatores fiunt justii, amici, filij Dei, nec Ecclesia munda, sancta, & immaculata, non habens maculam aut rugam.* Eph. 5. per hoc, quòd iustitiâ Christi ipsi imputatâ tegantur peccata, vel quòd fideles reputentur justii & sancti. Ferè sicut non potest reputari sapiens per sapientiam alterius, qui in se stultus est, ac intrinsecâ caret sapientiâ.

Ad 2. Lutherani utique non ponunt fiduciam in suis bonis operibus, & tamen juxta ipsos peccaminosa sunt, ita ut Lutherus in Serm. de novo Test. seu de Missâ pronuntiaverit: *Caveamus à peccatis, sed maxime ab operibus bonis & legibus.* Item in serm. de Bapt. *Quanto sceleratior es, tanto citius Deus suam gratiam infundit. Si adornes te, ut catus, bonis operibus, ut re Deus acceptet, nihil efficies.* Deinde cur operâ bona fiant peccata, si aliqua fiducia ponatur in bonis operibus; cum Christus adeptioem iustitiæ &

salutis alligaverit certis operibus bonis & observationi mandatorum Dei? Nemo potest firmam & certam fiduciam ponere in meritis Christi, nisi ex sua parte ponat opera, sine quibus non est promissa iustitia & salus, nempe fidem, timorem Domini, penitentiam, dilectionem Dei, Deus enim *promisit coronam vite diligentibus se.* Jo. 1. v. 12. *Si cor nostrum non reprehenderit nos, fiduciam habemus ad Deum.* 1. Jo. 3. Non igitur ex sola fide de factis promissionibus, sed etiam ex bonis operibus nascitur fiducia & spes firma: aliàs non est fiducia, sed praesumptio. Principalis quidem causa nostrae salutis est Dei misericordia & merita Christi, secundaria autem, & conditio *sine qua non*, sunt bona opera. Ad 3. patet ex dictis ad 1.

16. Ob. 2. Etiam Lutherani habent suos Sanctos, nimirum 1. Infantes baptizatos. 2. S. Petrum, S. Paulum, & ceteros Apostolos. 3. Illos, qui vitam probam & honestam ducunt, quales invenire est plurimos inter Lutheranos. 4. Martyres, qui pro Confessione Augustana graves cruciatus, imò & mortem perpessi sunt. 5. Lutherum, & eius vestigia legentes. Lomeus praeter eos, per quos tum in Antiquo, tum in Novo Testamento paravit Deus prodigia, nullum nominat, dicens, eos, quos posset adducere, tantum fore ridendos. Haud dubie intellexit Lutherum &c.

R. N. assertum. Ad 1. dico, infantes non habere fidem actualem, per quam tamen juxta Adversarios apprehenditur Christi iustitia, & homo ju-

stificatur & salvatur. Deinde hic est sermo de sanctitate morum: infantes autem nec bene nec male possunt esse morati. Praeterea quare Lutherani hos infantes tribuunt potius suae Ecclesiae, quam Calvinistae? Imò infantes baptizati spectant ad Ecclesiam Romano-Catholicam, sicut ipse Baptismus, quem Lutherani habent mutuum à Catholicis. Ad 2. Quo fundamento Lutherani sibi tribuunt potius S. Petrum, & alios Apostolos, quam Catholici, apud quos in longe maiore veneratione sunt quam apud Lutheranos? An non hos ipsos pro sua secta potuissent eodem jure adducere Ariani, Pelagiani &c. olim, & nunc Calvinistae &c.? Quare non etiam Lutheranos sanctos fuisse dicunt, vel quo jure dicerent, Abraham, Isaac, Jacob, imò & Adamum? Deinde Sancti debent reperiri in Ecclesia omnibus saeculis; nominare igitur oportet eos post tempora Apostolorum, qui ab Orbe Christiano fuerint habiti pro Sanctis, & tamen crediderint in omnibus, ut Lutherani. Praeterea quomodo S. Jacobum, qui in terminis contradicit fundamentali articulo Lutheranorum, asserens, *hominem justificari ex operibus, & non ex fide tantum.* c. 2. v. 24. possunt numerare inter sanctos Lutheranos? Idem faciunt S. Petrus & S. Paulus, quorum ille ait: *Charitas operit multitudinem peccatorum.* ep. 1. c. 4. v. 8. *Satagite, ut per bona opera certam vestram vocationem & electionem faciatis; haec enim facientes non peccabitis.* epist. 2. c. 1. v. 10. Et Paulus: *Si habueris omnem fidem, charitatem*

ritatem autem non habuero, nihil sum.

1. Cor 13. v. 2. Ad 3. Vel isti, qui ducunt exterius vitam probam & honestam, etiam interius sunt boni, & errore invincibili circa fidem laborantes? tunc boni sunt quidem, non tamen ex ductu sui Evangelij Lutherani, sed ex bonitate suæ Indolis, ad honestatem pronæ, aut ex bona educatione, aut ex instinctu rationis, & isti spectant insuper re ipsa ad veram Christi Ecclesiam, nempe Romano - Catholicam, non ad erroneam, scilicet Lutheranam. Vel laborant ignorantia vincibili, aut alijs peccatis sunt interius fadati? & isti utique non sunt sancti, cum hæresis formalis sit inter gravissima flagitia. Deinde sorte non admodum multi ex adultis Lutheranis sunt verè & moraliter boni interius, seu ab omni peccato mortali liberi, etiam si invincibiliter putent se esse in vera fide, sed sunt sæpe sepulchra dealbata, sicut etiam sæpe solent esse Ethnici & Gentiles, qui multas virtutes morales exercent v. g. misericordiam erga pauperes, mansuetudinem &c. Præterea etiam si sint verè moraliter boni, & in gratia sanctificante constituti propter Baptismum, & earentiam omnis peccati mortalis delibentari; non tamen habent splendorem sanctitatis & perfectionis Christianæ; de hujusmodi autem Sanctis, in gradu excellenti, hæc nobis est sermo. Ad 4. Qui propter Augustana Confessionis fidem sustinuerunt tormenta aut mortem ipsam, non magis sunt Martyres quàm rebellis subditus, aut miles transfuga, qui mortè mulcatur; quia pariter fuerunt rebelles Matri Ecclesiæ,

& illius perfidi desertores, sine sufficienti causâ, sine probato errore in fide, in quem vera Christi Ecclesia nunquam prolabi potest. *Non pœna Martyrem facit; sed causa*, dixit S. Aug. Conc. 2. in Pl. 34. Causa igitur, pro qua passi sunt, mala fuit; ideo non Christi, sed diaboli Martyres exstiterunt. Adde, quòd isti Martyres Lutherani plerumque etiam passi sunt propter alia gravissima crimina, & non præcisè propter fidem suam, nimirum quia fuerunt simul perturbatores quietis Politicæ, homines blasphemæ, sacrilegi &c. Ad 5. Pro Luthero æquè potuisset nominari Judas Hcariotes aut Julianus Apostata, horumque assecla. Unde rectè fecit Lomerus, silentio suppressens suos Sanctos, rideri metuens, si nominaret.

Nunquam igitur habuerunt sanctos Lutherani, nec modò habent; atque ex horum defectu rectè infertur etiam defectus doctrinæ sanctæ; si enim doctrina esset sancta, etiam aliquos saltem homines efficeret sanctos, juxta ea, quæ dicta sunt in probatione *Majoris* n. 11. Proinde Ecclesia Lutherana non est *sancta*, nec in doctrina nec in moribus, cum tamen veram Christi Ecclesiam *sanctam* esse debere fateantur nobiscum in Symbolo Apostolico.

An Ecclesia Romana sit sancta in moribus & vita suorum membrorum?

R. semper fuit. Probat 1. ex Annalibus Ecclesiasticis, Martyrologijs,

& alij libris Historicis, in quibus describuntur vitæ sanctissimorum hominum utriusque sexus, non modo insigni innocentia, pietate, virtutum studio, sed etiam miraculis splendentium; & quidem per singula sæcula à temporibus Apostolorum usque ad tempus modernum. Legentibus occurrunt SS. Patres, Ecclesiæ Doctores, summi Pontifices, uti S. Clemens, S. Dionysius Areop. S. Ignatius & S. Cypr. MM. S. Hieron. S. Ambros. S. August. S. Basilus, S. Leo, S. Gregorius &c. Occurrunt Martyres innumeri, & ultra 11. milliones, qui summa alacritate inter gravissimos cruciatus omnia cum vita & sanguine profuderunt pro fide Ecclesiæ Romanæ, uti S. Laurentius, S. Sebastianus, S. Georgius S. Vitus &c. Occurrunt propè infiniti SS. Confessores, ac inter hos multi Episcopi, & Fundatores Ordinum, uti S. Henricus, S. Udalricus, S. Benedictus, S. Bernardus, S. Dominicus, S. Franciscus &c. cum plurimis eorum filijs, Placido, Roberto, Antonio Patavino, Vincentio Ferrerio &c. Occurrunt Virgines plurimæ, uti S. Agnes, S. Catharina Alexandrina, & Senensis, S. Gertrudis &c. Ex iisdem constat, viros sanctissimos fuisse, qui prædicarunt fidem Ecclesiæ Romanæ, eamque in varias provincias introduxerunt, uti S. Lucius D. Pauli Discipulus, qui prædicavit primus Ratisbonæ in Bavaria circiter anno 61. S. Marcus ejusdem D. Pauli Discipulus Passavij anno 70. S. Maternus D. Petri Discipulus Treviris anno 95. SS. Quirinus & Maximilianus in Austria anno Christi 291. S.

Narcissus Augustæ anno 307. S. Rupertus in Bavaria anno 535. SS. Kilianus & Burchardus Herbipoli anno 687. S. Willibaldus Eustadij, & S. Bonifacius in Thuringia ac reliquæ Germaniæ partibus circa annum 746.

Confirmatur ex Annalibus recentioribus hominum memoriæ haud multum supergressis, ex quibus constat sanctitas extraordinaria ac toti mundo notissima virorum, qui vixerunt tempore Lutheri & post Lutherum in Ecclesiâ Romana, quod est evidens indicium, in Ecclesiâ Romana adhuc vigere integram, veram, & incorruptam fidem Christi, utpote extra quam nulla datur vera & tam prodigiosa sanctitas. Tales autem fuerunt S. Pius V. Papa, S. Carolus Borromæus Cardinalis, S. Thomas de Villanova Archiepiscopus, S. Franciscus Salesius, & S. Andreas Corsinus Episcopi, S. Ignatius, S. Philippus Neri, S. Petrus Nolasco, S. Joannes Dei, & S. Cajetanus, cum S. Theresia, Fundatores Ordinum, S. Franciscus Xaverius, S. Ludovicus Beltram, S. Petrus de Alcantara, S. Franciscus Borgia, B. Franc. Solanus, B. Stanislaus Kostka, B. Aloysius Gonzaga &c. Confessores & Religiosi, S. Maria Magdalena de Pazzis, S. Rosa Lima, Virgines Religiosæ. Taceo alios plurimos, famâ sanctitatis & miraculis conspicuos, pro quorum sanctificatione jam formati sunt Processus. Unicus Dominicus à JESU MARIA Ord. Carmel. Discalce. qui per plures annos in nostra Germaniâ versatus, cum Duce Baviaræ Maximiliano castra secutus, & post victoriam contra Fridericum Palati-

latinum & Sectarios haud procul Pragâ prodigiôsè obrentam Viennæ mortuus est. Ille unicus, inquam, sufficeret ad confundendos omnes Sectarios, & veram sanctitatem tum Ecclesiæ Romanæ tum suam satis supèrque probandam, cum tota ejus vita ferè nil fuerit nisi continuum & concatenatum miraculum.

Probat 2. ex constanti, communi, & certissima fama, uti & ex vulgatis Calendarijs, ex quibus nemini non constat, plurimos in Ecclesiâ Romana reperi, quos totus Christianus Orbis habet, & semper habuit pro veris sanctis. Quòd autem isti fuerint membra Ecclesiæ Romanæ, patet evidenter 1. ex libris, quos isti sancti elucubrârunt. 2. Ex factis, quæ ediderunt, uti erant cultus & invocatio B. Virginis MARIE aliorumque Sanctorum, Jejunium Quadragesimale, adoratio Eucharistiæ Sacrificium Missæ, preces pro Defunctis, castigationes acerbæ corporis, usus Sacramentorum Confirmationis, Extremæ Unctionis &c. 3. Ex votis Religiosis, quia multi fuerunt Monachi, Abbates, aut alij Religiosi. 4. Ex subjectione erga Pontificem Romanum. 5. Ex officijs, quæ obierunt ex demanatione Pontificis Romani. 6. Ex zelo, quo prædicârunt & propagârunt fidem Romanæ Ecclesiæ. 7. Ex devotione erga arces & loca sacra. 8. Ex reverentia, quam exhibebant SS. imaginibus &c. 9. Ex communi persuasione hominum.

18. Probat 3. ex confessione Adversariorum. Lutherus in epist. de Anabapt. ad duos Parochos rotundè fate-

R. P. Pichler Theol. Polemica,

tur, *sub Papatu esse nucleum Christianismi, & multos pios, magnosque sanctos.* In epistolam ad Gal. c. 5. ait: *Admiratur mundus sanctitatem Benedicti, Gregorij, Bernardi, Francisci, & similium; quia audit, eos magnifica in speciem, & insolita quadam opera fecisse.* Melancthon in Apol. Aug. Conf. tit. de votis Monasticis Bernardum, Franciscum, aliosque Monachos vocat *Sanctos.*

Quanti æstiment Lutherani sanctitatem Ecclesiæ Romanæ, patet etiam ex eo, quòd plurimi, doctrinâ, nobilitate, aliisque dotibus eximij, instante mortis periculo (ubi vel maxime solemus eligere ea, quæ judicamus meliora, Deo magis grata, nostraque saluti magis proficua) ad Ecclesiâ Romanam transierint, inter quos meritò nominari debet Joannes Elector Saxonie, qui fuit primus ex Principibus antea Lutheri sectator, in agone tamen iterum respuit, & Catholico ritu ultima Sacramenta recepit, ut authenticè constat ex Confess. & Anti-Confess. August. Card. Kollonit. Alij, etiam valentes adhuc, unius amore salutis, & perfectionis Christianæ, ad Romanam Ecclesiâ redierunt relictis parentibus, amicis, opibus, honoratis officijs &c. Et vix est Princeps aliqua familia, quæ elapsò sæculo non unum aut plures Catholicis submisserit. Exempla recentia coram oculis habemus Regem Augustum, Saxonie Electorem, Reginam Hispaniæ, Ducem Wolfenbutelianum &c. Econtra non memini, ullum ex Catholicis Principibus post illam primam generalem defectionem,

Mus

ia

in summis rerum perturbationibus factam, relicta Ecclesia Romanâ ad Lutheranam defecisse. Item non memini, de ullo me legisse vel audisse, qui instante propinqua morte deseruisset Ecclesiam Romanam, liberè desciscens ad Lutheranos, ut tutius veniret ad cælum. Rursus non memini, neque credo, vel unicum, rerum peritum, ex Catholicis amplexum esse fidem Lutheranam, ut hac via vitam duceret sanctiorem, facilius assequeretur perfectionem Christianam, & salutem aeternam. Sed qui deficiunt à nobis ad Sectarios, vel sunt mali Sacerdotes & Religiosi apostatae, vel pauperes, quorum illos petulantia carnis, istos penuria panis trahit in ruinam: aut sunt homines feclerati, leves, venales, desperati, quos vel timor iusti supplicij, vel spes lucti, promotionis, gratiæ Principum &c. præcipites agit.

Audiamus adhuc alios duos ex Adversarijs Recentioribus, clarissimum testimonium pro sanctitate Sacerdotis Catholici & quidem Jesuitæ, nimirum S. Francisci Xaverij deponentes. Philippus Baldeus in Historia Judica (III der warhafften und ausführlichen Beschreibung der berühmten Ost-Indischen Küsten anno 1672. Amstelodami impressa c. 13. p. 76.) de eo ita pronuntiat: *Si Xaverius fuisset nostra Religionis, etiam apud nos ut alter Paulus cum veritate esset estimandus, & volendus, velut alter Sanctus Paulus. Quamquam autem Religionis fuerit à nostra diversa, aio, bonos omnes ejus zelo, vigilantia cura, & morum sanctitate excitari debere ad cau-*

*vendam in facièdo Dei opère negligentiam -- Si considero patientiam & lenitatem, qua magnis juxta ac infimis sanctos virosque Evangelij latices propinavit &c. cogor exclamare: quis in mirabilibus istis similis illi? -- Utinam, cum talis tantisque existeris, esses, aut fuisses nostra Religionis! Altiùs adhuc attollit Tavernierius, vir, dempta Religione, omni ex parte egregius (Recueil de plusieurs relations & traités singuliers & curieux) more Catholici ita loquens: *Sanctus Franciscus Xaverius hoc in loco vitam cum Missionis finivit, fide Christiana, quacunque transisset, mirifico cum progressu stabilitâ, non solum suo Zelo, sed & vita exemplo morumque sanctitate -- Doctrinam Christianam propagatam fuisse studio & curâ sancti hujus viri, quem rectè Sanctum Paulum, & verum Indiarum Apostolum nominare possis.**

Notentur in his elogijs verba Sanctus Xaverius, alter Sanctus Paulus, ejus morum sanctitate, vite exemplo, sancti hujus viri, in Mirabilibus, sanctos Evangelij latices, verum Apostolum: *utinam esses vel fuisses nostra Religionis! Si Xaverius fuit sanctus, morum integritate, & Apostolicis virtutibus ornatus, si verus Apostolus propagavit fidem Christianam, puros Evangelij incorrupti latices propinans, mirabilia patrans, alter Sanctus Paulus &c. ut vel Adversarij rei veritate convicti fateri debent: quid est, quod quis dubitet, num in Ecclesia Romano-Catholica sint veri Sancti, & doctrina illius tota sit vera, pura, sancta, Evangelica, Apo-*

Apostolica? Edicite, quis prudens suspicari possit (neciam asserere) Romano-Catholicos esse impios Idololatrias, supersticiosos, in Deum & Christum injuriosos, dum offerunt Sacrificium Altaris pro vivis & defunctis, dum adorant Christum in Eucharistia, dum formant signum Crucis in fronte, dum adhibent aquam lustralem, dum se Deo nuncupatis voluntariè votis obstringunt, dum invocant Deiparam, dum à Summo Pontifice Indulgentias petunt, dum fidem solam ad salutem sufficere prædicant &c. ? Hæc enim omnia & singula prædicavit & fecit Franciscus Xavierius, Catholicus, Sacerdos, Religiosus, Jesuita, quem vosmetipsi non potestis non proclamare *Sanctum, verum Apostolum, alterum S. Paulum, morum sanctitate conspicuum, vite exemplo illustrem, mirabilium patratorem, sanctos Evangelij latrices propinquentem.*

19. Ob. 1. In Ecclesia Romana semper reperire fuit homines plurimos valde sceleratos, & reperiuntur etiamnum: ergo nec fuit nec est sancta sanctitate morum in suis memb. is. Ant. prob. 1. plurimi fuerunt scelerati Pontifices. 2. Cardinales, Episcopi, Clerici, Religiosi. 3. Qui fuerunt boni, subinde facti sunt pessimi: ergo hominum Sanctitas, utpote instabilis, non potest esse nota, Ecclesiam Romanam esse veram. R. 1. T. A. N. C. Modò semper aliqui existant boni & sancti in aliqua Ecclesia, jam datur nota veræ Ecclesiæ. Propter aliquos sanctos jam potest Ecclesia dici *sancta* per Synecdochen, scilicet propter partem, eamque nobilitat.

R. P. Pichler Theol. Polemica.

rem. R. 2. Dist. Ant. ita tamen, ut semper fuerint, & adhuc sint plurimi sancti & justii. Transf. Ant. ita ut nulli, vel non nisi paucissimi existerint sancti & justii. N. A. Nimis lyneei sunt Sectarij in observandis peccatis Catholicorum, cum tamen longè plura invenire possent inter suos, nisi sponte cæcutire vellent. Ad 1. Pontifices scelerati non fuerint plurimi, sed respectu tanti numeri, & tantæ eminentiæ, paucissimi. Cur dissimulant, quòd ferè tertia pars Pontificum Romanorum publice annumerata sit Sanctis? Ad 2. non distemur, in agro Ecclesiæ sæpius fuisse zizania, etiam inter Clericos & Religiosos, præsertim tempore Apostasiæ Lutheraniæ; inter pessimos autem corypheus exstitit Lutherus, & Calvinus, ille quidem inter Religiosos, iste inter Sacerdotes, uterque dux non ovium Christi, sed malè oleantium hædorum sui similitum. Ad 3. N. Conf. Non enim sanctitas alicujus personæ singularis, de qua utique certitudinem non habemus, utrum vera sit vel ficta &c. sed sanctitas plurium alicujus certis, & constans per omnes ætates saltem in quibusdam, nota est veræ Ecclesiæ.

Ob. 2. Catholici, imò etiam Romani Pontifices in suis urbibus erigunt Lupanaria: ergo nulla est sanctitas morum apud Catholicos. R. D. A. erigunt Lupanaria, vel potiùs erigi permittunt ac tolerant ad cavenda majora mala, nempe adulteria, incestus, aliasque peiores libidines. T. A. probant & approbant. N. A. Ubi omnia mala impediri nequeunt, recte permittuntur

Mm 2

mi-

minora (non probantur) ut evitentur
majora. In Ecclesia Romana, si omnes
viverent juxta directionem illius, om-
nes forent boni & sancti; si igitur abu-

sus ac scelera itrepant, per accidens est,
non secundum doctrinam & leges Ec-
clesiæ, quæ semper carpit & punit vi-
tia, nunquam docet aut approbat.

SYLLOGISMUS III.

Vera Christi Ecclesia debet esse conspicua miraculis.

Sed Lutherana non est conspicua miraculis.

Ergo Lutherana non est vera Christi Ecclesia.

21. Sciendum 1. Geminam sanctitatem
tam doctrinæ quam morum opti-
mè confirmari miraculis; quia hæc sunt
quasi Sigillum Dei infallibiliter aliquid
attestantis. Siquidem verum miracu-
lum non nisi Divina virtute fieri potest;
proinde si in confirmationem alicujus
Religionis, vel hominis sancti, videa-
mus contingere miraculum, evidens
signum ac nota est, ejusmodi Religio-
nem esse veram, vel hominem esse ve-
rè sanctum; cum evidenter repugnet,
Deum testari falsum. Miraculum igitur
vel unicum, si de eo constaret evi-
denter, evidenter probaret, Religio-
nem, in cujus contestationem factum
fuisse, esse veram: si verò constet so-
lum moraliter & evidenti credibilitate
de illo, saltem probat, ejusmodi Reli-
gionem esse evidenter credibilem, &
quidem tanquam nota affirmativa.
Quòd verò miracula sint etiam nota
negativa, ita ut vera Ecclesia esse non
possit, quæ miraculis caret, probabi-
mus postea probando *Majorem Syllo-
gismi* facti.

22. Sc. 2. Miraculum accipi tripliciter.

1. Latè pro omni effectu raro & mira-

bili, cujus causa non statim apparet,
licet causa sit naturalis vel artificialis;
& hæc vocantur miracula naturæ, mi-
racula artis; suntque potius *mirabilia*,
quàm verè *miracula*. 2. Strictius
pro extraordinario Dei opere, licet non
absolute vires totius naturæ superante,
sive dein id faciat Deus solus, sive cum
aliqua creatura: cujusmodi miraculum
erat loquens asina Balzam, aut curatio-
nes prodigiose quorundam morborum
in organis nondum destructis &c. proba-
biliter enim aliquis Angelus jussu Dei
movit linguam asinæ in voces articula-
tas, sicut dæmon movit os serpentis,
ut loqueretur Evæ: sic Angeli, vel Sancti,
ex speciali beneficio Dei possunt appli-
cando occultè pharmaca curare morbos
aliquos &c. 3. Propriè & strictissime
pro opere supernaturali, omnium
creaturarum vires & exigentias superan-
te, ita ut à solo Deo fieri possit, sive
quoad substantiam operis, sive quoad
modum & circumstantias, in quibus
opus fit. Cujusmodi miracula, & o-
pera quoad substantiam supernatura-
lia sunt vera resuscitatio mortuorum,
illuminatio cæcorum, curatio claudu-
rum,

rum, ut fatetur Gerardus ipse de Eccl. n. 247. item penetratio duorum corporum, replicatio, retrocessio solis, glorificatio corporis humani, predictio futurorum & donum prophetiae &c. Opera quoad modum supernaturalia essent v. g. productio rosae in hyeme, curatio febris sine ullo pharmaco adhibito &c. licet enim naturae vires non transceadat producere rosam absolutè, aut vires artis pellere febrem, transcendit tamen in his circumstantiis, in quibus causae naturales & creatae nihil possunt, sed vel solus Deus, vel saltem influxu speciali operari debet divina virtute.

23. Sc. 3. Miraculum in prima acceptione non servit ad probandam veritatem Religionis, miraculum verò in tertia acceptione, utpote opus & testimonium Dei, fallere impotentis, certissime sufficere ad probandam veram Ecclesiam. De miraculo autem in secunda acceptione aliquos dubitare, an sufficiat ad probandam veram Religionem, vel aliam rem. Mihi indubitatum est, ejusmodi miracula secunda classis apta esse ad aliquid probandum, in cuius nempe testificationem fiunt, cum talia miracula fuerint multa exiis, quibus suam Divinitatem Christus, & suam Missionem Propheta, aut viti Sancti & Apostolici veram fidem comprobarent, uti fuerunt evocatio ignis de caelo facta ab Elia. 3. Reg. 28. illa vox de nube resonans: *Hic est Filius meus dilectus*: Mat. 3. &c. Verum in his miraculis debet bene attendi, ne fraus diaboli, cum ejus vires absolutè non transcendant, interveniat. Ut

autem verum miraculum à fraudibus diaboli, praestigijs, illusionibus sensuum, verbò, à falso miraculo securè, & saltem morali certitudine discerni possit.

Sc. 4. Verum miraculum à falso sufficienter discerni posse, si praevia oratione ad Deum ac ex intentione sincera considerentur haec quatuor. 1. Opus ipsum quoad materiam & formam. 2. Operans. 3. Operandi modus. 4. Finis operis. Si enim *Materia*, ad cuius confirmationem miraculum putatur esse factum, sit vana, inutilis, curiosa, impia, aut apertè falsa, S. Scriptura, Traditionibus, Patribus, miraculis alijs manifestis, aut lumini naturali repugnans, meritò censetur esse fraus & opus daemonis. Si *forma* non sit legitima, nimirum si opus ipsum nec supernaturale quoad substantiam aut modum, nec aliud Dei opus extraordinarium esse, ex circumstantiis deprehendatur. Si *operans* sit homo sceleratus; quamvis enim donum patrandi miracula sit gratia gratis data. 1. Cor. 13. non necessariò supponens charitatem & statum gratiae, atque conferri possit etiam peccatoribus, imò & infidelibus, uti concessum est donum prophetiae gentilibus Sybillis; ordinariè tamen Deus operari miracula consuevit per homines bonos & sanctos. Si *operandi modus* sit superstitiosus v. g. Si adhibeantur ineptae ac superfluae ceremoniae, si res fiat clam, coram paucis testibus, usque exiguae fidei &c. meritò suspectum redditur miraculum. Praesertim si *finis operis*, vel operantis sit malus, v. g. si ex superbia, avaritia,

aut alio pravo affectu fiat opus insolitum ad obtinendum magnum nomen, divitias, voluptates carnales &c. His casibus certè miraculum non est, sed fraus & dolus hominum, aut ludibrium & præstigiæ diabolicæ.

Quòd si verò intendatur gloria Dei, veritas fidei, aut alius finis sanctus. Si res agatur publicè, sine ineptis ceremonijs & nugis. Si operans credatur esse homo probus vel sanctus. Si opus ipsum deprehendatur prorsus extraordinarium, specialem, vel etiam solius Dei influxum requirens. Si denique materia, in cuius contestationem fit, sit digna testimonio divino speciali; omnino & certò judicandum est, esse verum miraculum, præsertim si accèdat examen & iudicium hominum proborum & prudentum, vel etiam Episcoporum, sine quorum approbatione noluit Trident. Concilium nova miracula promulgari; quantumvis hoc decretum ex praxi limitandum sit ad publicas conciones & libros.

25. Sc. 5. Lutheranos, aliòsque Sectarios, cum omnibus omnino veris miraculis destituti sint, negare, miracula esse notam veræ Ecclesiæ, ac insuper asserere, primùm ex Scriptura colligendum, quòdnam miraculum sit verum, quòdque falsum; adeòque non veritatem Doctrinæ & Ecclesiæ ex miraculis, sed miraculorum veritatem ex doctrina desumendam esse. Quod planè est hysteron proteron, & falsissimum. 1. Quia Christus non iussit Judæos ex Scriptura examinare, utrum miracula vera essent, quæ patravit, sed eos abrogavit ad sua miracula, atque sic non

miraculorum veritatem ex doctrina sua, sed doctrinæ veritatem probavit ex miraculis. 2. Quia, dum Apostoli converterunt Gentes per miracula, non poterant eas ablegare ad Scripturam, ut ex hac examinarent eorum miracula, cum nullam Scripturam antecedenter agnoverint, sed ex miraculis credibilem faciebant ipsis doctrinam suam, & Scripturam ipsam. 3. Quia miracula sunt effectus veræ Ecclesiæ, veræ fidei, veræ Scripturæ: ergo potius hæc per illa, non illa per hæc probari debent. 4. Quia miracula sunt per se magis nota, quàm Scriptura & doctrina, atque propter excellentiam & insolitum splendorem suum per se satis quemlibet convincunt, & palam faciunt, quòd sint opera à Deo facta, qui testari falsum non potest. Tam apertè se non prodit Scriptura S. aut vera doctrina. Id tamen concedo, si aliunde jam satis constet de vera Ecclesiæ, vera doctrinæ, vera Scripturæ, miraculorum veritatem per illius approbationem validè confirmari. Adeòque non soli Turcæ ac Mahumetani omnem miraculis vim adimunt, ac antiqui hæretici, Ariani, Eunomiani &c. omnia tribuentes Scripturis à Deo dictatis (quas tamen à Deo dictatas esse probare nequeunt) sed etiam moderni Sectarij, miracula ridentes, quibus carent, solà Scripturæ contenti. Contra hos jam

Maior Syllogismi probatur

1. Ex Scripturâ S. utriusque Testamenti, ex qua constat, in Ecclesiâ vera semper viguisse donum miraculorum, 26.

tum ad ipsam doctrinam hominibus persuadendam, tum ad fidem faciendam ijs, quos Deus vel ad mores reformandos, uti Prophetas, vel ad introducendam novam doctrinam, uti Christum & Apostolos, modo extraordinario misit. Audiatur aliqui textus. Cum Moyses mitteretur à Deo ad populum Israël ex Aegypto liberandum, is autem tergiversaretur, dicens: *Non credent mihi, neque audient vocem meam* &c. non respondit Deus: debent credere, velint nolint, sed dedit ipsi potestatem faciendi miracula, nempe baculum suum vertendi in colubrum, & vicissim, manum in sinum positam inficiendi leprâ, & iterum repurgandi, aquam fluminis transmutandi in sanguinem &c. Exodi 4. Neque Christus ipse voluit credi sibi, aut Apostolis, nisi facerent miracula. *Opera, que ego facio in nomine Patris mei, hæc testimonium perhibent de me. Si non facio opera Patris mei, nolite credere mihi. Si autem facio, & si mihi non vultis credere, operibus credite.* Jo. 10. v. 25. 37. 38. Rabbi, scimus, quia à Deo venisti Magister: nemo enim potest hæc signa facere, que tu facis, nisi fueris Deus cum eo, dixit Nicodemus Jo. 3. v. 2. *Convocatis autem duodecim Apostolis, dedit illis virtutem & potestatem super omnia demonia, & ut languores curarent.* Luca 9. v. 1. Eandem potestatem dedit Christus septuaginta Discipulis, dicens: *In quamcunque civitatem intraveritis &c. curate infirmos, & dicite illis: appropinquavit in vos Regnum Dei.* Luc. 10. v. 9. Amen amen

dico vobis, qui credit in me, opera, que ego facio, & ipse faciet, & majora horum faciet. Jo. 14. v. 12. *Signa autem eos, qui crediderint, hæc sequentur: in nomine meo demonia ejicient, linguis loquentur novis, serpentes rollent &c.* Marc. 16. v. 17. *Illi autem profecti predicaverunt ubique, Domino cooperante, & sermone confirmante sequentibus signis v. ult.*

Confirmatur ex PP. Tertull. l. de præscript. advers. heret. *Si alium Deus predicatis, ait ad hæreticos, cur eiusdem rebus & litteris utimini, contra quem predicatis? si eundem predicatis, quomodo aliter? alioqui probate vos novos Apostolos: dicite, Christum iterum descendisse, & dedisse vobis virtutem eadem signa edendi, qua edidit ipse.* S. August. l. de utilit. credendi c. 16. docet, quod illa sit habenda pro vera Ecclesia, quam *Miraculis confirmatam omnium Gentium assensus profitetur.* Et in l. contra epist. Fundam. c. 4. ait: *Multi sunt, que in Ecclesie gremio iustissime teneant &c. tenet auctoritas miraculis inchoata.* Vide plures in Papatu Catholico P. Kelleri.

2. Ex ratione. Vera miracula sunt vox & testimonium Dei: ergo illa Ecclesia est vera, pro cuius dogmatis fiunt miracula: ergo miracula sunt nota certissima vera Ecclesie, & omnium illustrissima: atqui non est credibile, quod Deus Ecclesiam suam, ad quam amplectendam cunctis obligat, privare voluerit notâ certissimâ, illustrissimâ: ergo. Hic observa, quod miracula, etsi subinde directe fiant ad gloriam ali-

alicujus *Sau* illustranda, indirectè etiam suat confirmat & clarè ostendunt veram Ecclesiam; est enim impossibile, ut aliquis falsa Religionis cultor sit verè sanctus; *nam justus ex fide vivit, & sine fide impossibile est placere Deo*, Hebr. 11.

Confirmatur tum ex constanti experientia, vi cujus semper aliqua miracula patravit Deus in vera Ecclesia, nimirum Romana, ut postea dicitur, tum ex conversione plurimarum Gentium, quæ solis ferè miraculis ad fidem perducatæ sunt.

27. Ob. 1. Miracula non sunt propria Ecclesiæ veræ, sed etiam communia falsis sectis: ergo non sunt nota genuina veræ Ecclesiæ. Ant. prob. 1. Vespasianus Ethnicus sanavit claudum & cæcum, item Balaam, & Sybilla prædixerunt futura. 2. Idem legitur de hæreticis Montanistis. 3. De Albigenibus verò, quod inceserint supra mare. 4. Magi Egyptiorum coram Pharaone fecerunt opera similia, quæ fecit Moyses. Exod. 7. v. 8. aquam mutando in sanguinem, virgam vertendo in serpentem &c. 5. Adventus Antichristi erit in virtute & signis, teste Paulo 2. Thess. 2.

R. N. Ant. vel Dist. Non sunt propria veræ Ecclesiæ, hoc est, non necessariò & semper sunt ab hominibus sanctis, & veræ Ecclesiæ membris. C. Ant. hoc est, non sunt certissimum signum, illam Ecclesiam esse veram, in cujus confirmationem fiunt, N. A. & Conf. In probationibus, quæ afferantur, non sunt vera, sed falsa miracula, illusiones seu sensuum, præstigia &c. quod constat

partim ex ipsa Scriptura S. uti de miraculis Magorum Egyptiorum, & Antichristi, partim ex accurata inspectione juxta ea, quæ diximus Sciendo 4. partim quia aliunde constat evidenter, gentiles & hæreticos habere dogmata falsa & impia, consequenter falsam Religionem: in testificationem autem rei falsæ non potest fieri miraculum verum. Quando igitur aliquid est apertè falsum, tunc miraculū, quod videtur contigisse in ejus testimonium, est evidenter spurium & præcisè apparens. Adde, quod miracula gentilium vel hæreticorum possint contingere ad veræ fidei dogmata confirmanda. Sic Sybillarum vaticinia erant in testimonium futuri Messie: vel etiam in commendationem Virginitatis, quæ colebatur à Sybillis & Vestalibus: vel insuper in testificationem Divinæ Providentiæ, ut Gentes ex ejusmodi signis supernaturalibus cognoscerent, Deum esse Auctorem supernaturalium, atque ideo fide supernaturali & cultu honorandum, ac supernaturalem remunerationem sperandam. Vespasianus non sanavit cæcum & claudum, in quibus organum naturale erat destructum, sed istud vel infidebatur à dæmone in eum finem, ut videretur sanari, cum dæmon desineret nocere: vel solum erat impeditum, & naturali medicina reparabile, quam occultè adhibere potuit diabolus. Simile quid dicendum ad miracula hæreticorum. De quibus insuper advertè, hæreticorum miracula, licet conflictata tantum, & præstigia sint, tamen esse admodum rara, ne scilicet aliqua apud imperitos concilietur falsis sectis

aucto:

auſtoritas. Cæterum ad Providentiã Dei ſpectat impedire, ne in confirmationem falſa ſectæ fiat prodigium tale, cujus falſitas deprehendi non poſſit: ipſeque teneretur facere aliud verum & majus miraculum ad conſutandum ſpurium, ſi alio modo ab hominibus dignoſci nequirit; ne ſcilicet à Deo inducantur in errorem, eum ipſis evidens ſit, miracula vera eſſe vocem Dei infinitè veracis.

28. Ob. 2. Miracula nec ſunt neceſſaria ad probandam veram fidem, vel extraordinariam miſſionem, nec ſunt utilia: ergo illis poteſt carere vera Eccleſia. Ant. prob. 1. Multi crediderunt, & adhuc credunt, licet nullum viderint miraculum: ergo. 2. S. Jo. Bapt. nullum fecit miraculum, & tamen fuit extraordinariè miſſus à Deo. 3. Dæmones ſeiverunt Chriſti miracula, & tamen ejuſ Divinitatem non crediderunt. 4. Qui non credit Scripturæ S. neque miraculis credit juxta illud Chriſti. Luc. 16. *Si Moysen & Prophetas non audiant, neque, ſiquis ex mortuis reſurrexerit, credent.* 5. Multi dicent mihi in illa die: *Nonne in nomine tuo prophetavimus &c.* Mat. 7. Et tamen dicit ipſis Chriſtus: *Non novi vos.* 6. S. Aug. dicit, Donatiſtis non eſſe credendum, eſſi facerent miracula. Et l. de unit. Eccl. ait: *Quæcumque talia in Catholica ſunt, ideo ſunt approbanda, quia in Catholica ſunt: non ideo ipſa manifeſtatur Eccleſia, quia hæc in ea ſunt.*

R. Licet miracula non abſolutè ſint neceſſaria, cum Deus potuiſſet alio modo ſufficienſter credibilem reddere & cognoſcibilem veram Eccleſiam; tamen ipſi deſactò p acuit ijs uti ad faciendam

R. P. Pichler Theol. Polemica.

fidem myſterijs revelatis, & ideo ſaltem ſunt valde utilia, imò quandoque moraliter neceſſaria. Et hinc N. Ant. Ad probationem 1. Quamvis multi non viderint per ſe miracula, tamen audiunt cum tanta veritatis apparentia, ut prudenter negare nequeant, miracula in confirmationem certorum myſteriorum & ſuæ fidei facta eſſe. Ad 2. ſit, quòd S. Jo. Bapt. nullum fecerit miraculum ipſe, tamen miraculoſa fuit ejuſ conceptio, & nativitas, ita ut præ admiratione dicerent: *Quis, putas, puer iſte erit?* ergo miraculis teſtatum fecit Deus, quòd S. Jo. Baptiſtam extraordinariè miſerit. Deinde tam mirabilem ac inuſitatam ſanctitatis vitam duxit in deſerto, ut ea inſtar plurimum miraculorum fuerit, ita ut Chriſtus ipſe de illa teſtimonium perhiberet, dicens: *Non ſurrexiſſe majorem Joanne Baptiſta, eumque plus eſſe quam Prophetam.* Præterea S. Jo. Bapt. non prædicavit aliter, quam alij Prophetæ, ſed tantum alio tempore, nempe Chriſtum præſentem monſtrans, quem alij futurum annuntiabant. Nihil horum reperire eſt in Novatoribus, qui ſe Reformatores jaſtitant. Cur autem S. Jo. Bapt. non fecerit ipſe miracula, in cauſa fortè eſt, ne Judæi viſà inſolitâ ejuſ ſanctitate haberent ipſum pro Meſſia, ſi accendiſſent miracula. Ad 3. Licet dæmones ſeiverint miracula Chriſti, dubitarunt tamen, utrùm Chriſtus ſit verus Deus, ſeu an ſit Filius Dei naturalis, vel adoptivus tantum. Ad 4. N. aſſertum. Chriſti dictum ſolum pertinet ad illos articulos, qui clarè ſunt expreſſi in Scriptura, & hos, ſi aliquis neget, qui ta-

Nn

men

men admittit Scripturam. S. neque mortuis credit. Ad 5. Esto quod etiam improbi possint absolute patrare miracula, non tamen possunt ad sanctitatem propriam, sed ad veram fidem confirmandam. Ad 6. S. August. locutus est de quibusdam occultis revelationibus, quas se habere dicebant Donatista, non tamen probabant. In altero insinuat, quod Ecclesia non probeatur seu *manifestetur* certo & evidenter per miracula; non tamen negavit, quod per ea fiat evidenter credibilis.

29. Ob. 3. Miracula solum erant necessaria pro primis Ecclesiae temporibus. *Signa enim dantur infidelibus, non fidelibus*: ergo saltem nunc non amplius probari potest veritas Ecclesiae ex miraculis. Neque nunc sunt miracula. Quamvis in rigore non forent necessaria miracula in ijs locis, ubi fides & Religio vera jam altis acquisivit radices; his enim possent sufficere alia motiva credibilitatis, praesertim fama certa de miraculis jam olim factis ab ijs, qui primitus hanc fidem praedicarunt & plantarunt. Nihilominus tamen tantus est amor Christi erga suam Ecclesiam, ut eam constanter ornamento miraculorum conspicuam reddat, & sicut miraculis introducere voluit, ita iisdem non cesset eam nutrire & conservare. Et hinc, licet non tantis ac tam copiosis Ecclesia propagata coruscare soleat prodigijs, quot & quantis fundanda fuit primitus, semper tamen aliqua in illa fieri consueverunt; illaque Ecclesia merito praesertur ceteris, in qua splendet miraculorum gloria. Deinde totus mundus est *infidelis* respectu

cujuscunque sectae & Religionis determinatae: ergo semper opus est miraculis, ut discernatur vera à falsis; cum nunquam desint infideles, qui possint converti. Sic respectu Religionis Lutheranae totus mundus est infidelis, quia est de novo introducta, vel (ut ipsi dicunt) post longissimam multorum saeculorum intermissionem restaurata apud mundum infidelem, cum ante Lutherum nemo unquam (vel saltem per plurima saecula, ut ipsi fatentur) ita crediderit in omnibus: ergo in Ecclesia Lutherana miracula fuissent, & adhuc essent necessaria; alia recte rejicitur, imò rejici debet. Imò hodie oportet subinde fieri miracula, tum ut languentes in fide excitentur & firmentur, tum quia Paulus 1. Cor. 12. Ecclesiam dixit esse corpus mysticum, cujus membra varijs donis, etiam miraculorum, nonnulla essent instructa.

Minor est certa

1. Ex defectu probationis; cum neque ex hystorijs, neque ex fama constet de ullo miraculo, à Lutheranis in confirmationem suae doctrinae facto. Lutherus ne museam quidem, non dicam hominem mortuum, excitare potuit, ejusque aieclae nec canem claudum sanare. Tentavit quidem Lutherus diabolum ex puella obsessa ejicere, sed non sine propria vitae periculo, in summas angustias à diabolo reductus, ut refert Staphylus in absoluta Responsi. contra Jac. Smidelinum p. 404. oculus testis, apud Coccium hic.

2. Ex confessione propria haud obscu-

seura; cum nunquam velint deveniri ad miracula, ut inde sua Sectæ veritatem probent, vel missionem specialem Lutheri ad prædicandum aliter, quam antea prædicatum erat in Ecclesia Christi.

31. Dicunt 1. Qui proponit doctrinam antiquam, jam sufficienter probatam miraculis Christi & Apostolorum, non opus habet miraculis novis: Sed Lutherani proponunt doctrinam antiquam, quæ jam olim miraculis Christi & Apostolorum fuit satis probata: ergo. R. 1. N. Ma. Ubi enim talis doctrina non amplius exstat (uti doctrinam antiquam Christi & Apostolorum in toto mundo non amplius existisse volunt Lutherani per multa sæcula ante Lutherum) iisdem eget adminiculis, ut agnoscatur esse divina, & illa ipsa, quæ olim fuit miraculis confirmata, quibus olim eguit. Deinde Religio in ijs locis, ubi non est propagata & recepta, iisdem adminiculis indiget, ut recipiatur, quam doctrina de novo & primitus tradita: sed doctrina Lutherana in plerisque locis totius mundi non est propagata satis: ergo. R. 2. N. Mi. Ratio negandi patet ex dictis de nota Antiquitatis. R. 3. Hoc scutum servare & applicari posse eodem jure ab omnibus hæreticis, ac dici, se asserre doctrinam antiquam, jam satis firmatam miraculis Christi & Apostolorum.

32. Dicunt 2. Nec Ecclesia Lutherana destituta est miraculis; quid enim fuit aliud illa mirabilis propagatio doctrinæ Lutheri, nisi summum miraculum? Potentissimi Principes, Ecclesiastici &

R. P. Pichler Theol. Polemica.

Politici, resistebant pauperi Monacho, nec omnibus suis viribus impedire potuerunt cursum Evangelij, quò minus in plurimis provincijs reciperetur doctrina Lutheri. R. N. assertum. Si doctrina Lutheri fuisset aspera, si nova jejunia, abstinentias uxorum, flagellationes & asperitates alias, si voluptatum, divitiarum, & rerum omnium humanarum contemptum præcepisset vel suavisset, & tamen instar magnetis pertraxisset homines, & à vitijs ad excellens virtutis studium permovisset, speciem miraculi haberet. At verò cum Lutherus contraria omnia docuerit, & quidquid asperum, factique difficile est, removerit, sola fide contentus, cum jejunia, carnis mortificationes, castitatis aliarumque virtutum studium eliminaverit, distinctam peccatorum confessionem abrogaverit, aliæque sensualitati & vicijs hominum cupiditatis valde grata docuerit, nihil sanè *supernaturale*, sed potius multa *infra-naturale* (ut ita loquar) in hac Lutherani Evangelij propagatione reperitur, præeunte lascivorum & superbiorum Sacerdotum ac Religiosorum turba, qui præcones agebant, & trahente quosque magis sceleribus addictos, aut ignorantia tenebris magis excæcatos. Quid, quæso, miraculi est, si homo ad malum proclivis obvijs ulnis amplectatur carni tam amica dogmata, quæ pane dormientibus cælum pollicentur? quid mirum, si delicati mortales tam mellitam admittant doctrinam? quid miraculi, si homo remotis frenis cõsinatur currere, quò eum trahit vitiosa natura? Certè non majus

Na 2

hoc

hoc est miraculum, quàm saxa cadere deorsum, si obex removetur.

An Ecclesia Romana sit conspicua Miraculis?

33. R. Plurimis & maximis. Probat

1. ex fama communi & constanti, ex qua constat, non tantùm olim patrata fuisse in Ecclesia Romana, sed etiam hodiè patrari miracula, variæque beneficia conferri divinitus, præsertim per invocationem Sanctorum, applicationem Reliquiarum, cultum SS. imaginum, Missæ Sacrificium &c. quæ quidem prodigia eò magis confundunt Lutheranos, ac Ecclesiam Romanam confirmant, quia fiunt circa articulos fidei inter Catholicam & Lutheranam Ecclesiam controversos.

Probat 2. Ex historia, præsertim Ecclesiastica, atque ex Scriptoribus maxime auctoritatis, nempe Athanasio, Hieronymo, Augustino, Ambrosio, Gregorio, Theodoro, Eusebio Casariensi, Sozomene, Rufino, Nicephoro, Simeone Metaphraste, Gregorio Turonensi, & mille alijs, quibus omnibus præfractè negare fidem summa pervicacia ac stultitia est, imò gravissima injuria tantorum virorum, qui vel mendacij, vel levitatis in credendo arguerentur, si ipsis negaretur fides. Quæso, ex quo fundamento Adversarij rejicere possunt testimonia gravissimorum virorum, quos ipsimet subinde in alijs materijs contra nos adducunt? quomodo suspectos habere, qui scripserunt ante Lutherum, adeoque Lutheranis non insens? quomodo negare si-

dem prudenter ijs, quibus tot sæcula indubitanter crediderunt? an Neotericis certiora sunt ea, quæ contigerunt olim, quàm ijs, qui illis temporibus vixerunt? Nempe dira necessitas ad hæc extrema cogit miseros Lutheranos; si enim fateantur, in Ecclesia Romana, & quidem circa articulos cum sua secta controversos, fieri & facta esse miracula, manifestè se ipsos damnarent, nec possent divortium facere ab Ecclesia Romana.

Percurramus breviter singula sæcula, & tum ex memoratis Scriptoribus, tum ex alijs, uti Coccio to. 1. l. 8. art. 13. Tannero p. 2. Anat. demonstr. 9. Fournero in Palma Triumph. Kellero in Patu Catholico à f. 487. in quibus plurima alia legere est ostendamus, in Ecclesia Romana semper viguisse donum miraculorum, consequenter veram fidem, juxta Christi promissionem & prophetiam: *Qui credit in me, opera, que ego facio, & ipse faciet, & majora horum faciet.* Jo. 14. v. 12. adductò unò vel alterò tantum prodigiò in singulis.

In I. Sæculo miraculis claruerunt Apostoli, eorumque discipuli in universum orbem missi. In II. S. Dionysius Areopagita, pro fide Christi capite plexus, abscissum è cervice caput proprijs excepit manibus, & aliquandiu incedens portavit. In III. Gregorius Neocæsar. solo verbo aut manu uti tactu ægros curavit, sola oratione montem loco motum aliò transtulit &c. qui propter assidua miracula etiam nomen *Thaumaturgi* obtinuit. In IV. Per Paphnutium Abbatem & Eremitam, teste Rufino, non minis multa & mira signa virtute divina patrata sunt, quam

quàm olim per Apostolos ; nam solo verbo dæmones profligavit , cæcis visum , ægris sanitatem reddidit &c. S. Hilarius signo crucis formidabilem serpentem turmam fugavit , mortuum vitam donavit. S. Martinus tres excitavit mortuos , & post mortem tormiraculis inclatuit , ut eorum integros libros conscripserit Greg. Turon. In V. S. Patritius Hiberniæ Apostolus illuminavit cæcos , audire fecit surdos , suscitavit novem mortuos , & alia prorsus mirabilia edidit opera ad doctrinam , quam prædicabat , Ecclesiæ Romanæ propagandam. S. Remigius signo crucis restinxit incendium , curavit dæmoniacum , excitavit mortuum , & precibus impetravit sacrum Chrisma &c. In VI. S. Benedictus Abbas signo crucis confregit vas , in quo ei venenum erat paratum , futura prædixit , mortuum suscitavit. S. Augustinus Anglorum Apostolus , à Papa Gregorio M. illuc missus , cæcis visum , infirmis sanitatem restituit , aliisque miraculis coruscum suam , tum Ecclesiæ , cuius prædicabat doctrinam , sanctitatem comprobavit. Et huc usque miracula , uti & veram fidem , in Ecclesia Romana viguisse , haud ægrè plures fatentur Lutherani cum suo Magistro. Sed manus Domini non est abbreviata : nec postiora sæcula minus feracia fuere miraculorum quàm priora. Quippe

In VII. Sæculo S. Greg. M. qui clausit sæculum præcedens , fuit vir multorum prodigiorum , ac Petrus Diaconus saepe in ejus capite Spiritum S. in specie columbæ conspexit. Florentius Episc. Argentinensis , Dagoberti Fran-

corum Regis Filiam , à nativitate cæcam illuminavit &c. In VIII. S. Swibertus in carcerem conjectus ab Angelo liberatus est : cæcos illuminavit : paralyti & alijs morbis agrotantes sanavit , vitam defunctos resuscitavit &c. In IX. In translatione Reliquiarum SS. Petri & Marcellini cæcis visus , claudis incessus , surdis auditus , mutis sermo , ægris sanitas restituta est. Similia patravit S. Rembertus Hamburg. Episc. qui Suecos & Danos ad fidem Christi perduxit. In X. S. Udalricus Episc. Augustanus varijs morbis , præsertim comitialibus & epilepticis , laborantes persanavit , & glires usque in hodiernum diem ex sua diœcesi proscripsit. In XI. S. Henricus Baviaræ Dux , postea Imperator à Papa Benedicto coronatus , & à D. Wolfgango educatus , cum paucis millibus pugnans contra 300000. Hunnos , Sclavos , Dacos , aliósque infideles , vidit Angelum Domini cum SS. MM. Laurentio & Adriano omnia hostium tela in ipsosmet Antagonistas retorquere , itaque suos tutari , ut nec unus caderet , aut fauciaretur , hostibus interneccione delictis. S. Cunegundis ejus Uxor & Virgo perpetua in adulterij suspicionem conjecta in signum innocentie tredècim candentes yomeres illæsis vestigijs calcavit. In XII. S. Otto Episc. Bamberg. prædicans in Pomerania fidem Christi cursum rapidissimi fluminis oratione stitit , dæmones pepulit , in carceribus , item in mari periclitantibus forma corporali adhuc vivens apparuit , eosque liberavit , cum ejus opem ad Deum expeterent. S. Bernardus mu-

ros, claudos, aridos, febricitantes maximo numero sanavit. Item prædicans Verbum Dei & fidem Ecclesiæ Romanæ contra hæreticos Henricianos, qui realem Corporis Christi præsentiam in Eucharistia negabant, & Transsubstantiationem, Missæ Sacrificium, orationem pro defunctis, Invocationem Sanctorum (ut nunc Lutherani) inficiabantur, contra hos, inquam, prædicans D. Bernardus elevata manu & signo crucis multos panes in nomine Dei benedixit, dicens ad confertum populum: *In hoc sciatis, vera esse, quæ à nobis, falsa, quæ ab hæreticis, suadentur; si i firmi vestri gustatis panibus istis adepti fuerint sospitatem.* Postmodum tanta multitudo languentium gustato eo pane convalevit, ut per totam provinciam verbum hoc divulgaretur, & vir sanctus, per vicina loca regrediens, ob intolerabiles concursus declinaverit ab ijs. In XIII. duo Patriarchæ Ordinumque Institutores, S. Dominicus & S. Franciscus, tot miraculis insigniti erant à Deo, ut uterque sæculi sui miraculum, totâ vitâ, existisse merito dicatur. Illum fecit Deus suscitatore plurimum mortuorum, huic impressit Christus quinque vulnerum stigmata &c. In XIV. S. Rochus innumeros epidimica peste laborantes sola sanctæ Crucis impressione curavit. S. Catharina Senensis Matrem suam, quæ sine confessione decesserat, ad vitam revocavit precibus, aliâque admiranda fecit. In XV. in quo natus est infelix Luther, S. Bernardus Senensis Græcæ ad Græcos conversionatus & intellectus est, licet eam

linguam non didicerit, per aquas siccis pedibus ambulavit, noxios imbres coercuit &c. S. Antonius parum olei & mellis instar Eliæ multiplicavit, & præter aliamira & magna hominem defunctum revocavit ad vitam.

In XVI. in quo Euslebiensis Propheeta longè aliam doctrinam prædicans, quàm Ecclesiæ Romanæ cultores, nullum prorsus miraculum edere potuit, isti verò innumeris claruerunt in utroque Orbe. S. Franc. de Paula prunas ardentes illas portavit manibus, exanimis non paucos ad vitam reduxit. S. Ignatius Loyola Divinis visitationibus recreatus sæpe, aliquando in extasi mentis per octiduum jacuit, Divinæ patientis & cognoscens, alicujus ex focijs animam in Angelorum comitatu vidit cælum ingredi, Christum sibi apparentem habuit in via, & protectionem sui Ordinis promittentem audivit. S. Franciscus Xaverius tot ac tanta miracula tam ante quàm post mortem patravit, & quotidie patrat, ut iniri numerus nequeat: pestem fugavit, in pluribus locis simul exstitit, 25. mortuos suscitavit, arcana cordium inspexit, futura prædixit, absentia cognovit, ejus corpus post mortem durat incorruptum & integrum &c. Percipe unicum miraculum paulò distinctius, quod utique omnem virtutem creatam transcendit, & primæ classis est. Coulani, quæ urbs est maritima haud procul à Comorino, in regno Travancoris, prædicabat Evangelium Xaverius, & cum quidam pertinaciter resisterent agnitæ veritati, agens de illorum conversione cum Deo preces & lacrymas fudit: postmodum

spe plenus iussit pridie jam sepultum exhumari, & Barbaris rei expectatione suspensis, in genua provolutus post brevem precationem ad defunctum se convertit exclamans: *precipio, ut in nomine DEI vivi ad Religionis, quam predico, certam & indubitam fidem faciendam surgas.* Ad hanc vocem mortuus vivus & valens, nullius adminiculo, de terra se attollit. Erupit omnium una vox: *Magnus Christianorum DEUS: vera Lex, quam docet Magnus Pater.* Exin Baptismum certatim petunt & impetrant. Bouhours in vita S. Fr. Xav. à f. 156. Latine reddita. Notent Adversarij verba: *ad Religionis, quam predico &c.* Xaverius autem predicavit Religionem Romano-Catholicam, non Lutheranam, Calvinianam &c. & in ejus confirmationem Deus fecit manifestum miraculum, suscitando mortuum, consequenter testatus est, Fidem & Religionem Romano-Catholicam esse veram Deoque placentem.

Hec & alia S. Xaverij miracula adeo erant splendida, ut clara veritatis lux non tantum Gentiles ad Ecclesiam Romanam permoverit amplectendam, sed etiam sectariorum & hareticorum oculos non leviter perstrinxerit, atque confessionem tantarum rerum expresserit; unde Robertus Hakluit Anglicanus Præco ita scribere coactus est: *Pius ille Confessor, & solers Indorum instructor, Franciscus Xaverius, post multos exantlatos labores, post injurias, calamitates magno animo superatas, omnibus benedictionibus spiritualibus plenus obiit anno 1552. postquam multa*

hominum millia ad fidem Christi perduxisset; de hoc viro, virtutibus ejus, & mirabilibus vim omnem Naturæ excedentibus, omnes recentes Indorum historie testantur. Acoſta & Bouhours in vita Xav. Neque cessat Sanctus ille patrare mira in hodiernum usque diem; primum ante 10. annos in parva civitate Sabaudia la Roche (ad Rupem) dicta haud procul Geneva unius ex Patribus nostris per anulum, tactu digiti S. Xaverij sacratum, tot ac tam diversi generis miracula edidit, ut similia (excepta mortuorum resurrectione) à temporibus Apostolorum vix audita fuerint, cum ingenti admiratione finitimarum nationum. Taceo Barzaos, Anchietas, Ludov. Bertrandos, Martinos Valentinis, Aloysios, Stanislaos, & alios quam plurimos, stupendis prodigijs hoc ipso saculo claros. In XVII. S. Franc. Salesius pro concione dicens radioſo fulgore micuit, sub exhortatione in extasim raptus est &c. Dominicus à JESU MARIA ferè perpetuum fuit miraculum per totam vitam, raptus & extases fuerunt ipsi propè quotidianæ, corpore elevatus à terra videbatur sapius, dum orabat, futura prænovit &c. Similia passim legere potes in vitis Antonij Ruiz de Montoya, Jacobi Martinez, Ludovici de Ponte, Marina de Escobar &c. In XVIII. nuper inchoato, hinc inde in varijs mundi partibus, præsertim in Indijs, ubi convertuntur Gentiles, Deum per homines in hac vita existentes complura jam patrasse & adhuc patrate miracula, quæ nobis nondum cognita sunt, mihi indubitatum est ex usu

&

& stylo Dei consueto hucusque, continuis miraculis Ecclesiam Romanam per omnia secula illustrantis & amplificantis. Quod autem quotidie operetur vel in hostijs sacris miraculosè immutatis, ejusmodi asservatur hic Augustæ jam per 500. annos ad S. Crucem, vel per reliquias sacras, præcipuè S. Crucis, vel per imagines pias Crucifixi, qualis est in vicinia nostra Biberbachij, vel per statuas & imagines Sanctorum præsertim B. V. uti Laureti, Oettingæ Veteris, in Eremito, Cella &c. per Sacrificia Missæ &c. facile intelliget, qui ejusmodi pia loca adire, suspensa anathemata attendere, memorantes accepta beneficia audire, juratis testibus confecta desuper documenta publica perlegere volet. Ubi specialiter notandum venit, quod plurima miracula hæcenus contigerint, & hodie dum contingant circa res & mysteria inter Catholicos & Lutheranos controversa v. g. circa Sacrificium Missæ, circa Transsubstantiationem, circa suffragium pro Defunctis, circa adorationem Christi in Eucharistia, circa cultum Reliquiarum, venerationem imaginum, invocationem Sanctorum, circa Sacramenta Confirmationis, Confessionis, Extremæ Unctionis, Ordinis, circa aquam lustralem, ceram benedictam &c. Vide Fornerum in Palma Triumph. l. 1. c. 24. & seqq.

34. Ob. 1. Miracula Catholicorum sunt tantùm figmenta, præstigia, aniles fabulæ: ergo. 2. Sepe videntur esse opera ludicra. R. ad 1. N. A. Est enim evidenter incredibile, quod ex tot ac tantis miraculis, inter varias Gentes diverso loco, & tempore patrata, saltem

non aliqua sint vera; quis enim prudens tantæ est pervicaciæ, ut fident denegat viris summx aliàs auctoritatis, Hieronymo, Gregorio, Augustino, Palladio, Bernardo &c. qui talia scripserunt? Quis eos omnes arguat mendacij aut simplicitatis? Quis communem & constantem famam tam levitet contemnat? Quis Dei prodigiola beneficia evidenter expertos & publicè deprædicantes damnet fraudis in re tanti momenti, & quidem in tanto numero? An non est contra rationem, & manifesta calumniandi libido, præfractè tot ac tanta testimonia negare? An non inverecundæ est frontis pernegare ea, quæ sæpius coram ingenti hominum multitudine facta sunt? An non Judæi & Gentiles, & antiqui hæretici pari jure contempsissent, negassent, & adhuc negare possent miracula Christi, Apostolorum, & primorum Martyrum, ac dicere, fuisse figmenta, præstigia, effectus naturales? Unde patet etiam ad 2. & 3. Circa ultimum addo, si quædam miracula, quæ in speciem videntur vilia & quasi ludicra, ideo suspecta sint Lutheranis, legant Scripturam de asino loquente & conquerente contra Balaam, de Gedeonis lagenis & hydrijs contractis, de Samsonis vulpibus, de maxilla asini, de septem criminibus Samsonis à Dalila rasis &c. Cæterùm non diffitemur, aliqua ex ijs, quæ à plebe habentur subinde pro miraculis, deprehendi falsa, si ad severum examen trahuntur. Plurima tamen sunt talia, de quibus nemo prudens dubitare potest. Ne decipiaris, attende illas circumstantias, ex quibus

bus supra Sciendo 4. diximus discerni posse vera miracula à falsis. Deinde quæro ex Adversarijs, quare diabolus non faciat pariter tot ac tam splendida, tamque verisimilia miracula apud hæreticos, vel etiam in Ecclesia Lutherana, utijs prudenter negari fides nequeat? Certè si posset, non omitteret, quia sic facilius ipsi foret homines ad se pollicere. Cur neque ficta miracula habent hæretici, saltem multa, & valde illustria ad speciem? Cur nullum possunt ostendere, quod ritè examinatum subsistat, & in confirmationem alicujus dogmatis, Ecclesie Romanæ adversantis, factum sit?

53. Ob. 2. Miracula Ecclesie Romanæ solum confirmant fidem ejus Christianam, quæ Christiana est, non Papisticam & quæ Romano-Catholicam; seu solum confirmant ea, quæ in Papatu adhuc retinentur ex Christianismo antiquo, & quæ adhuc bona ac integra sunt: ergo non habent, cur glorientur Papistæ, cum ejusmodi prodigia sint communia omnibus Christianis.
- R. 1. Cur ergo ejusmodi prodigia non pariter fiunt in Lutheranism? An igitur in eo nihil omnino bonum ac integrum est, ex verò Christianismo relictum? R. 2. Nunquid hoc modo poterant etiam Judæi & Pagani eludere miracula Christi & Apostolorum, dicendo nimirum, ea solum in confirmationem illorum dogmatum, in quibus Christiani conveniunt cum Judæis & Pagani, non verò aliorum, in quibus discrepant, patrata fuisse? R. 3. Directè N. Ant. Si Rex aliquis, sciens & prudens, aliquod di-

ploma, suo sigillo munitum, publicè promulgari faciat, censetur approbare omnia, & non tantum partem eorum, quæ in tali diplomate continentur. Talia diplomata Dei sunt miracula in Ecclesia Romana. R. 4. Ex authenticis historijs constat, multa miracula evenisse hæctenus in confirmationem eorum articulorum, in quibus Romana Ecclesia discrepat à Lutheranis, & alijs Sectarijs. R. 5. N. suppositum, quod in Ecclesia Romana circa fidem aliqua non sint bona, & integra: item quod Christiana Religio quæ verè Christiana differat à Papistica, seu à Romano-Catholica.

Ob. 3. Miracula, quæ fiunt in Ecclesia Romana, vel confirmant doctrinam Prophetica & Apostolica; vel corruptelas, superstitiones, & cultus Idololatrios? Si prius, demonstrandum est ex SS. litteris, modernam doctrinam Ecclesie Romanæ omni ex parte convenire cum doctrina Prophetica & Apostolica. Si posterius, miracula non debent attendi, utpote spuria, & testimonia falsi. Ita subtilizat Gerardus de Ecclesia n. 273. sed non sine vertigine, circulo vitioso, & petitione principij. R. enim, confirmari doctrinam Prophetica & Apostolica, vel potius per miracula palàm fieri, in Ecclesia Romana (non in Lutherana &c.) esse adhuc puram & integram doctrinam Prophetica & Apostolica. Unde N. suppositum, quod in Ecclesia Romana sint superstitiones & Idololatrii cultus, eo ipso enim, quod approbentur à Deo miraculis, non possunt esse superstitiones &c. Non enim evidenter

R. P. Pichler Theol. Polemica.

Q. O. sunt

sunt superstitiones, ut per petitionem ex miraculis, utpote per se valde illustri-
principij Gerardus supponit falso. Ne- bus, dignosci debet.
que miracula ex doctrina, sed doctrina

ARTICULUS V.

De Nota Catholicismi, seu Universalitatis.

SUMMARIUM.

1. 2. Quomodo & quam variè accipia- tur vox Catholicum.
 3. 4. Quid requiratur & sufficiat ad hoc, ut Ecclesia dicatur Catholi- ca seu Universalis quoad locum.
 5. Duplex argumentum formari po- test ex Catholicismo.
 6. Primum ex diffusionè per totum orbem, quam Ecclesia vera habere debet, ut fuse ostenditur.
 7. 8. Nec infringitur hac diffusionis nota obiectiunculis Adversario- rum.
 9. Quorum selecta nullatenus est aut dici potest Catholica.
 10. 11. 12. Utut hoc nomen sibi arro- gent, vel, si de hoc desperent, il- lud spernant.
 13. Quid intelligatur per Ecclesiam Romanam.
 14. An ista sit & rectè dicatur Catho- lica.
 15. Non requiritur, ut omnes omnino homines in omnibus provinciis re- cipiant fidem Romanam, ut sit Catholica.
 16. Ecclesia Romana non est Particula- ris, nisi sub aliquo respectu tan- tum.
 17. Nec obstat, quòd Catholici appel- lentur Papista &c.
 18. Alterum argumentum petitur ex conversione Gentium, sine qua esse non potest vera Christi Ecclesia.
 19. 20. Quidquid regerant Adversa- rij.
 21. Apud quos nulla unquam viguit conversio alicuius integræ Gentis.
 22. 23. 24. Excusationes & exceptio- nes eorum frivola.
 25. Romana Ecclesia semper convertit Gentiles, ac Paganos, ut ostendi- tur per singula secula.
 26. 27. Incepta Adversariorum respon- siones.
1. Sciendum 1. Catholicum esse vo- cem Græcam, & significare idem ac Universale & commune omnibus, præ- cipuè quoad locum, seu esse diffusum per totum orbem, juxta illud in *Mat. 24. 14.* & juxta illud Cyrilli Jerof. Ca- techeti 18. *Catholica vocatur Ecclesia, quia per Univerfum sit Orbem terra- rum diffusa.* Et inica: *Neque id tan- tum quæras simpliciter, ubi sit Eccle- sia: sed ubi Catholica Ecclesia: hoc enim*